

Association de la Ville et des Communes
de la Région de Bruxelles-Capitale asbl

Vereniging van de Stad en de Gemeenten
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vzw

ACTIVITEITENVERSLAG 2012

APRIL 2013

INHOUD

Inleiding	3
I. De Vereniging en haar beheerorganen	4
Ledenvergadering, Raad van Bestuur en Bureau	4
De politieke actie van de Vereniging	6
Talloze initiatieven van de Vereniging, alleen of in overleg	7
Positionering op federaal, Europees en wereldniveau	12
De vertegenwoordiging van de lokale besturen	13
Op gewestelijk en bicommunautair niveau	13
Op gemeenschapsniveau	14
Op federaal niveau	14
Op internationaal niveau	15
II. De Vereniging en haar diensten	16
Het team	16
Directie	16
Studiedienst en opdrachthouders	16
Afdeling OCMW	17
Algemene diensten	17
De studiedienst	18
Infosessies, werkgroepen, seminars en colloquia	19
Ondersteuning van de politieke acties	20
Publicaties	21
De mobiliteitscel	22
Het netwerk van mobiliteitsadviseurs	22
Sensibilisering, informatie en advies	23
Varia	24
Het forum voor duurzame ontwikkeling	24
Projectoproep Agenda Iris 21	24
Monitor van de Duurzame Ontwikkeling	26
Workshops duurzame ontwikkeling	26
Vertegenwoordiging van de gemeenten en het Forum	26
Internationale samenwerking	27
Democratie en burgerzin	30
De documentatiedienst	33
Bijhouden van nieuwe wetgeving	33
Doorlopend onderzoekswerk	33
Actieve bijdrage aan de publicaties	33
De basistaak: het documentatiemateriaal	33
Nieuw project: geïntegreerd documentenbeheer	34
Informatie en publicaties	35
Nieuwe Gemeentewet	35
Praktisch handboek voor gemeentemandatarissen	35
Nieuwsbrief-Brussel	36
Newsletter	37
De websites van de Vereniging	38
www.vsgb.be	38
Gegevensbank subsidies	38
www.ocmw-info-cpas.be	39
De Afdeling OCMW	40
III. De Vereniging en haar partners	43

Inleiding

In 2013 viert onze Vereniging haar 20^e verjaardag. Van meet af aan heeft ze een tweeledige taak. In de eerste plaats is ze een studiebureau en een dienstencentrum voor gemeenten en OCMW's. Ons tijdschrift Nieuwsbrief-Brussel, de e-Newsletter en de website informeren u regelmatig over onze acties en diensten.

Onze tweede taak is als woordvoerder op te treden van de lokale besturen, te lobbyen voor gemeenten en OCMW's. Die rol is bijzonder belangrijk in deze periode van economische en financiële crisis, die de middelen van de lokale besturen in het gedrang brengt, en waar de verleiding voor andere overheidsniveaus groot is om een overdreven aandeel van de inspanningen voor de sanering van de overheidsfinanciën naar de gemeenten toe te schuiven.

Deze twee taken kunnen niet degelijk uitgevoerd worden zonder het engagement van de lokale mandatarissen die in onze beheerorganen zetelen, en zonder de inspanningen van de medewerkers van de Vereniging, die ik hier wil bedanken.

De beheerorganen van onze Vereniging bestaan zowel uit Nederlandstalige als Franstalige mandatarissen, zowel mandatarissen uit de meerderheid als uit de oppositie, zowel uit het college van burgemeester en schepenen als uit de gemeenteraad. Ongeacht taalkundige of politieke verschillen behartigen wij allemaal de belangen van de gemeenten en de OCMW's en de lokale autonomie. Dat doen wij in een geest van dialoog met de andere overheidsniveaus en met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het bijzonder. Wij geloven in het subsidiariteitsbeginsel, dat inhoudt dat een materie die beter beheerd kan worden op lokaal niveau dan op een ander niveau, op lokaal niveau beheerd moet worden. Wij vragen onze gemeenten en OCMW's de nodige middelen aan te reiken om hun taak naar behoren te kunnen uitvoeren. De kwaliteit van de dienstverlening van de lokale besturen hangt immers van die middelen af.

De komende jaren moeten de Brusselse gemeenten de gevolgen van de demografische evolutie financieren. Ze zullen ook de stijgende pensioenlast van hun statutair personeel moeten dragen. Er heerst onzekerheid over de financiering door de federale overheid voor bepaalde beleidsdomeinen, zoals gemeentelijke internationale samenwerking of grootstedenbeleid. En dat terwijl de gewone uitgaven van de Brusselse gemeenten reeds uiterst beperkt zijn en hun fiscaliteit gemiddeld hoger ligt dan hun Vlaamse en Waalse tegenhangers.

Net zoals in 2012 moeten wij in 2013 de dossiers die de gemeentefinanciën kunnen beïnvloeden, op de voet blijven volgen.

Marc COOLS

Voorzitter van de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

I. De Vereniging en haar beheerorganen

Sinds haar ontstaan op 29 oktober 1993 groepeerde de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de 19 gemeenten van het Brussels Gewest in de hoedanigheid van werkende leden. Nemen eveneens deel: de 19 Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn van het Gewest en de intercommunales met zetel in het Gewest, in de hoedanigheid van gewone leden.

Ledenvergadering, Raad van Bestuur en Bureau

Het is de **Algemene Vergadering** die de leden van de Raad van Bestuur benoemt, die is samengesteld uit minimum 19 en maximaal 38 bestuurders:

- 19 bestuurders worden aangesteld op voordracht van de aangesloten gemeenten, waarbij iedere gemeente over 1 zetel beschikt,
- maximum 19 gecoöpteerde bestuurders worden aangesteld om het taalkundige en politieke evenwicht binnen de Vereniging te waarborgen.

Enkel de burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden van het Brussels Gewest kunnen lid worden van de Raad van Bestuur. De kandidatuur van een gemeenteraadslid is slechts ontvankelijk als het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente waar het raadslid zijn mandaat uitoefent, geen met reden omkleed verzet formuleert.

De vergaderingen kunnen tevens bijgewoond worden door 4 mandatarissen en 1 ambtenaar van de OCMW's, voorgedragen door de Afdeling OCMW, alsook door 4 gemeenteambtenaren, voorgesteld door hun federaties, als deskundigen met raadgevende stem. Ze moeten door de Raad van Bestuur aanvaard worden.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober en volgens de reeds beschreven procedure werd de vernieuwing van de organen van de Vereniging aangevat. Tegen het einde van het jaar was dit proces in gang gezet, want vlak na de verkiezingen was het mandaat van enkele bestuurders gewijzigd.

Op 31 december 2012 zag de samenstelling van de **Raad van Bestuur** er als volgt uit:

Bestuurders

Alain ADRIAENS	Gewezen gemeenteraadslid te Elsene
Michel BREYDEL de GROENINGHE	Gemeenteraadslid te Elsene
Monique CASSART-SIMON	Schepen te Anderlecht
Hassan CHEGDANI	Gemeenteraadslid te Elsene
Philippe CLOSE	Schepen te Brussel
Marc COOLS	Eerste Schepen te Ukkel
René COPPENS	Schepen te Ganshoren
Marianne COURTOIS	Gewezen gemeenteraadslid te Vorst
Nadine DE BUCK	Gemeenteraadslid te Sint-Agatha-Berchem

Vanessa CUEVAS	Gemeenteraadslid te Elsene
Nadine DE BUCK	Gemeenteraadslid te Sint-Agatha-Berchem
Serge de PATOUL	Schepen te Sint-Pieters-Woluwe
Georges DE SMUL	Gemeenteraadslid te Sint-Lambrechts-Woluwe
Vincent DE WOLF	Burgemeester van Etterbeek
Philippe DEBRY	Gemeenteraadslid te Anderlecht
Jean DEMANNEZ	Gewezen burgemeester van Sint-Joost-ten-Node
Luc DENYS	Gewezen schepen te Schaarbeek
Claude DESMEDT	Gewezen schepen te Ukkel † overleden op 21 december 2012
Khadija EL HAJJAJI	Gemeenteraadslid te Sint-Jans-Molenbeek
Fatiha EL IKDIMI	Schepen te Anderlecht
Hamza FASSI-FIHRI	Gemeenteraadslid bij de stad Brussel
Hervé GILLARD	Gemeenteraadslid te Ganshoren
Christophe HARDY	Gemeenteraadslid te Oudergem
Bernard IDE	Gemeenteraadslid te Sint-Lambrechts-Woluwe
Eric JASSIN	Schepen te Sint-Joost-ten-Node
Cécile JODOGNE	Schepen te Schaarbeek
Olivier MAINGAIN	Burgemeester te Sint-Lambrechts-Woluwe
Cathy MARCUS	Wvd Burgemeester, Schepen te Sint-Gillis
Françoise PERE	Gemeenteraadslid te Vorst
Walter PUTMAN	Gewezen schepen te Koekelberg
Joël RIGUELLE	Burgemeester van Sint-Agatha-Berchem
Roger SCHEEPMANS	Gemeenteraadslid te Ganshoren
Frank VAN BOCKSTAL	Schepen te Etterbeek
Bernard VAN NUFFEL	Schepen te Jette
Catherine van ZEELAND	Gemeenteraadslid te Vorst
Claude VANHEE	Gemeenteraadslid te Sint-Pieters-Woluwe
Rudi VERVOORT	Burgemeester van Evere
Bernadette VRIAMONT	Gewezen gemeenteraadslid te Schaarbeek
Véronique WYFFELS	Gemeenteraadslid te Watermaal-Bosvoorde
Hediye YIGIT	Gemeenteraadslid te Anderlecht

Deskundigen

Dirk BORREMANS	Gemeentesecretaris van Evere
Philippe BRUNELLI	Voorzitter van het OCMW van Elsene
Christian DEBATY	Gemeentesecretaris van Etterbeek
Alex ELSIER	Secretaris van het OCMW van Ukkel
Dominique DECOUX	Voorzitter van het OCMW van Sint-Agatha-Berchem
Gilbert HILDGEN	Ontvanger van Sint-Jans-Molenbeek
Jean LAURENT	OCMW-raadslid te Etterbeek
Stéphane ROBERTI	Voorzitter van het OCMW van Vorst
Philippe ROSSIGNOL	Gemeentesecretaris van Sint-Agatha-Berchem

Secretaris

Marc THOULEN	Directeur van de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
--------------	--

De Raad van Bestuur benoemt in zijn schoot een **Bureau**, dat bestaat uit maximum 9 leden, onder wie de Voorzitter en de drie Ondervoorzitters.

Op 31 december zag het Bureau er dus als volgt uit.

Leden van het Bureau

	Marc COOLS	Eerste Schepen in Ukkel	Voorzitter
	Georges DE SMUL	Gemeenteraadslid in Sint-Lambrechts-Woluwe	1 ^e Ondervoorzitter
	Jean DEMANNEZ	Gewezen burgemeester van Sint-Joost-ten-Node	Ondervoorzitter
	Eric JASSIN	Schepen te Sint-Joost-ten-Node	Ondervoorzitter
	René COPPENS	Schepen te Ganshoren	
	Claude DESMEDT	Gewezen schepen te Ukkel † overleden op 21 december 2012	
	Hervé GILLARD	Gemeenteraadslid te Ganshoren	
	Bernard IDE	Gemeenteraadslid te Sint-Lambrechts-Woluwe	
	Bernadette VRIAMONT	Gewezen gemeenteraadslid te Schaarbeek	

De politieke actie van de Vereniging

Tijdens de 3 vergaderingen van de Raad van Bestuur en de 8 vergaderingen van het Bureau hebben de beheerorganen van de Vereniging de volgende dossiers bestudeerd:

- Gemeentelijke Holding: vereffening
- Gsm-zendmasten: heffingen en vermogen
- Grootstedenbeleid: continuïteit
- Pensioenen van statutairen: RSZ-PPO
- Pensioenen van lokale mandatarissen: hervorming van het stelsel
- Gemeentelijke administratieve sancties: hervorming van het stelsel
- Gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling: raadpleging van de gemeenten
- Werken langs de openbare weg: gemeentelijk beheer
- Energieprijs: dividend van intercommunales
- Rijbewijs: vernieuwing
- Politie: financiering van de zones
- Burgerlijke stand: modernisering, informatisering, retributies

- Ondergrondse leidingen en kabels: uitwisseling van informatie
- Rijksregister: toegang
- gemeentelijke internationale samenwerking: continuïteit van de programma's
- belastingen op verzekeringen
- Hydrobru: homogenisering van de reglementen
- Strafrechtelijke aansprakelijkheid van de mandataris
- Normen ESR95 en stabiliteitspact
- Politieraden: organisatie
- Politie: zonale veiligheidsplannen
- Energie: campagne "vind uw leverancier"
- Quads: regelgeving
- Gemeenschapswachten: verruiming van de taken
- Politie: integraal en geïntegreerd veiligheidsplan
- ONE: toegang tot opvang
- Zwerfkatten: sterilisatieplan
- Lokale mandatarissen: mandaataangifte
- Vervuilde bodem: opstelling van de inventaris
- Aanvullende belastingen: mededeling van de 173X
- Ontlening: recht op vergoeding
- Auto-loze zondag: problemen ivm wettigheid
- Begrotingsaanpak: impact voor de gemeenten
- Intercommunales: onderwerping aan vennootschapsbelasting
- Voorzitterschap van de gemeenteraad
- Wielklem: probleem met wettelijkheid
- Sociaal handvest: toestand en herziening

Tallose initiatieven van de Vereniging, alleen of in overleg

Ondanks een relatieve terugplooiing omwille van de verkiezingsperiode, werden al deze dossiers permanent gevolgd, in nauwe synergie met de diensten van de Vereniging en als het gaat om federale dossiers, in de mate van het mogelijke in samenwerking met de Vlaamse en Waalse zustervereniging.

Een greep uit de meest markante acties in de behandeling van deze dossiers:

- 12 januari: brief aan federaal minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging Olivier Chastel, betr. de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand
- 12 januari: brief aan vice-premier en minister van Economie Johan Vande Lanotte, betr. de retributie voor muziek op de werkvloer
- 19 januari: gemeenschappelijke ontmoeting van de drie Verenigingen met vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet, betr. de federale dotatie aan de politiezones en de hervorming van de gemeentelijke administratieve sancties
- 14 februari: brief aan de voorzitter van de Kamercommissie Binnenlandse Zaken Siegfried Bracke, betr. het wetsvoorstel tot afschaffing van de borgstelling voor bijzondere rekenplichtigen
- 16 februari: ontmoeting-debat met minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Charles Picqué, betr. de oriënteringen van het gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling en de raadpleging van de gemeenten daaromtrent
- 28 februari: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan eerste minister Elio Di Rupo, betr. de verlenging van de zonale veiligheidsplannen
- 28 februari: brief aan minister van Openbare Werken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Brigitte Grouwels, houdende advies over het voorontwerp van besluit van de Regering betr. de uitvoering van werken langs de openbare weg

- 28 februari: gemeenschappelijke vergadering van de Verenigingen in het kabinet van staatssecretaris voor Energie Melchior Wathelet, betr. de tarifiering voorgesteld door de federale commissie voor de regulering van elektriciteit en gas
- 5 maart: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan vice-premier en minister van Pensioenen Vincent Van Quickenborne en aan vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet, betr. een overgangsstelsel voor de berekening van de pensioenen van gemeentelijke uitvoerende mandatarissen
- 5 maart: brief aan de Colleges van Burgemeester en Schepenen, betr. de wet van 28 december 2011 betreffende de pensioenen van de gemeentelijke uitvoerende mandatarissen
- 21 maart: brief aan minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Charles Picqué, betr. de gemeentelijke internationale samenwerking
- 21 maart: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan federaal minister voor Ontwikkelingssamenwerking Paul Magnette, betr. het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking
- 22 maart: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan federaal minister van Pensioenen Vincent Van Quickenborne, betr. het project Capelo
- 26 maart: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan premier Elio Di Rupo, betr. de afschaffing van de vrijstelling van belastingen op verzekeringsoperaties voor lokale besturen
- 28 maart: brief aan Marc Lognoul, afdelingshoofd bij de commissie voor de bescherming van de private levenssfeer, houdende advies over de uitbreiding van de toegang voor gemeenten tot het rijksregister
- 3 april: brief aan Brussels minister van Openbare Werken Brigitte Grouwels, houdende advies over een voorontwerp van ordonnantie betreffende de uitwisselingen van informatie over ondergrondse kabels en leidingen
- 4 april: brief aan Brussels minister van Financiën, Begroting, en Externe Betrekkingen Guy Vanhengel, betr. de gemeentelijke internationale samenwerking
- 25 april: brief aan de Colleges van Burgemeester en Schepenen, betr. het modelreglement in verband met heffingen op antennes, masten en pylonen voor gsm en mobiele telefonie
- 2 mei: vergadering op het kabinet van vice-premier en minister van Pensioenen Vincent Van Quickenborne, betr. de pensioenen van statutairen, de invoering van een tweede pijler voor contractuelen en het pensioen van mandatarissen
- 31 mei: brief aan vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet, betr. het wetsontwerp tot wijziging van het stelsel van de gemeentelijke administratieve sancties
- 31 mei: persbericht betr. de financiering van de politiezones, waarin de analyse van de Vereniging toegelicht werd
- 1 juni: vergadering op het kabinet van vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet, betr. de gedwongen huwelijken en de gemeenschapswachten
- 6 juni: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen betr. het voorstel van richtlijn aangaande de modernisering van de overheidsopdrachten
- 15 juni: gemeenschappelijk overleg met de Verenigingen en 15 burgemeesters van het land betr. de kadernota over integrale en geïntegreerde veiligheid
- 21 juni: vergadering in het kabinet van vice-premier en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Laurette Onkelinx, betr. de maatregelen tegen de proliferatie van zwerfkatten
- 20 augustus: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan Luc Titeux, auditeur-generaal Financiën bij de FOD Financiën, betr. de elektronische overdracht van 173X overzichten
- 4 september: brief aan de Colleges van Burgemeester en Schepenen betr. de vereffening van de Gemeentelijke Holding
- 6 september: brief aan vice-premier en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Joëlle Milquet, betr. advies over het ontwerp van KB houdende maatregelen tegen de proliferatie van zwerfkatten
- 4 oktober: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan premier Elio Di Rupo, betr. de mogelijke onderwerping van intercommunales aan de vennootschapsbelasting
- 5 oktober: brief aan vice-premier en minister van Economie Johan Vande Lanotte, betr. het recht op vergoeding voor openbare ontlening

- 14 november: brief aan Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Waterbeleid Evelyne Huytebroeck, betr. de inventaris van de bodemtoestand en de publicatie van de kaart van de bodemtoestand
- 14 november: brief aan minister van Kinderwelzijn en Openbaar Ambt van de Franse Gemeenschap, betr. de toegang tot erkende opvanginstellingen voor kinderen van werkloze ouders
- 5 december: gemeenschappelijke vergadering van de drie Verenigingen met vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet, betr. het wetsontwerp tot wijziging van het stelsel van de gemeentelijke administratieve sancties.

De politieke actie van de Vereniging is een werk van lange adem, dat zich over verschillende jaren kan uitstrekken: voor 2012 wijzen wij zo op enkele successen die de acties bekronen die de vorige jaren aangevat werden, maar ook het feit dat enkele acties die dit jaar ingezet werden niet afgerond werden, terwijl – en dat bewijs hebben we op het ogenblik dat we dit schrijven – sommige resultaten in het volgende jaarverslag zullen komen. We moeten bescheiden blijven: de manoeuvreerruimte is beperkt door de financiële moeilijkheden van de openbare besturen. In totaal is er maar één actie die een medaille verdient, de andere een troostprijs ... maar je weet maar nooit!

In het laatste verslag uit 2011 over de verwachte tekorten van de lokale besturen in 2012, berekend volgens de ESR95-normen had de Hoge Raad voor Financiën de begrotingsinspanning geraamd op 1,4 miljard euro, zijnde 0,4 % van het BBP, die geleverd zou moeten worden om het begrotingstraject van het land in het kader van het

stabiliteitspact te verzekeren.

In een persbericht had de Vereniging toen hevig gereageerd en aangestipt dat de Brusselse gemeenten onderworpen waren aan strikte regels inzake financieel evenwicht, vastgelegd in de Nieuwe Gemeentewet, zoals overigens blijkt uit hun rekeningen die globaal in evenwicht zijn voor het eigen dienstjaar en het globaal jaar.

De voornaamste vraag was hoe de Hoge Raad voor Financiën tot zo'n cijfer kwam. Daarom voerde de Vereniging met haar zusterverenigingen een kritische analyse uit van de projectiemethode gebruikt door de Nationale Bank en drong ze er bij de Gewesten op aan dat ze de nodige gegevens zouden overmaken om de methode in kwestie te verfijnen. Na analyse erkenden de Nationale Bank en de Hoge Raad voor Financiën in 2012 het verwachte tekort fel overschat te hebben.

Die vergissing was jammer, te meer daar het IMF op dat moment de drie Verenigingen in Brussel bezocht om zich te vergewissen van de financiële toestand van de lokale besturen in een steeds moeilijker economische context en de gevolgen van de teloorgang van Dexia op de gemeentefinanciën.

De correctie van het cijfer – teruggebracht tot 0,4 miljard euro – is belangrijk omdat het de mogelijke inspanning sterk relativeert die aan de lokale besturen gevraagd zou kunnen worden in het kader van de uitvoering van het stabiliteitspact.

De problematiek is niet helemaal afgesloten, want de discussie gaat verder met betrekking tot de presentatie van de rekeningen van de lokale besturen volgens de normen ESR95 en de evenwichtsvoorwaarden: het debat gaat over de reikwijdte en de termijnen voor de consolidering.

In het kader van het speuren naar nieuwe inkomsten dachten de regeringspartners op een bepaald moment de winst van de *intercommunales* aan de vennootschapsbelasting te onderwerpen. Dat plan lokte een hevige reactie uit vanwege onze verenigingen, die actie ondernamen en een brief stuurden naar de eerste minister en de leden van de kern, om de aandacht van de regering te vestigen op de gevolgen van dit project op de diensten en de investeringen van deze ondernemingen, alsook op de financiën van de gemeenten, de fiscaliteit of de diensten van die laatste.

Momenteel is de maatregel nog steeds opgeschort, al was het maar voor onderzoek met het oog op een meer omstandige toepassing.

In het kader van de vergemakkelijking van de openstelling van de *energiemarkt* in België werden de gemeenten aangespoord om een actieve rol te spelen in de scheiding van de activiteiten van productie, verkoop van energie en het beheer van de netwerken, de zogenaamde Unbundling, met name het opnemen van verantwoordelijkheden in het operationeel beheer van de distributienetwerken, met voor Brussel de oprichting van Sibelga-BNO. Bij gebrek aan federale openbare actor of kandidaat-privé-investeerders werden zij aangezet om geleidelijk de participaties van Electrabel over te kopen in de activiteiten van transport en distributie, en dit tegen een vaste prijs in functie van de methodes van valorisering en regulering vastgelegd door de commissie voor regulering van elektriciteit en gas, de CREG, zelf.

Maar de CREG wou de energiekosten verlagen door de beheerders van distributienetwerken drastisch te reguleren, bij gebrek aan moed om de producenten en leveranciers aan te pakken. Die regulering zou een verlaging inhouden van de vergoeding van de door de gemeenten in deze netwerken geïnvesteerde kapitalen, terwijl de dividend – reeds verlaagd door de liberalisering van de energie – door een verlaging van de tarieven, tot een symbolisch niveau zou dalen.

Samen met haar Vlaamse en Waalse zustervereniging had de Vereniging gemeld dat zij niet akkoord gaat met de plannen van de CREG bij de formateur, de eerste minister en de bevoegde ministers. Die druk heeft vruchten afgeworpen, aangezien de plannen en de tarieven bevroren werden, minstens tot 2014, in afwachting van de effectieve regionalisering van de energie-tarifiering, wanneer de gewestelijke regulator Brugel de bevoegdheid van de CREG zal 'erven'.

Sinds enkele jaren maakt de Vereniging zich zorgen om de continuïteit van het *grootstedenbeleid*. Dat is een belangrijk dossier, in 2012 – ondanks een terugval – nog goed voor 67 miljoen euro, wetende dat een kwart ervan toekomt aan de Brusselse gemeenten.

De Vereniging heeft meermaals contact opgenomen met de opeenvolgende federale ministers bevoegd voor grootstedenbeleid, om de continuïteit van de globale financiering te vragen, maar ook van de individuele contracten: deze actie heeft bijgedragen tot de redding van de globale envelop, zonder evenwel individuele breuken te vermijden. De Brusselse gemeenten hebben verliezen geleden, maar die zijn gelukkig globaal genomen minder erg dan die welke veeleer naar een investeringsbeleid ingeslagen waren en de continuïteit van hun acties niet konden verzekeren.

De Vereniging vroeg een stabiel kader om te kunnen werken aan coherente projecten met stabiel en gemotiveerd personeel: ze heeft slechts een vernieuwing voor een half jaar kunnen verkrijgen in 2012, tot het einde van het jaar, en enkel voor lopende contracten.

Sindsdien is het probleem ingewikkelder geworden omdat het opgenomen werd in de institutionele hervormingen en, dichter bij ons, in het begrotingsbeleid. In dat kader heeft de Vereniging duidelijk een standpunt ingenomen voor een overdracht van de bevoegdheid naar de Gewesten, op voorwaarde dat de nodige middelen ervoor uitgetrokken worden.

Mutatis mutandis was er in 2012 een vergelijkbaar probleem voor de ***gemeentelijke internationale samenwerking***. Ook daar is het debat verbonden met de bespreking van de institutionele hervormingen en de begrotingssanering. De Verenigingen hebben geen moeite gespaard en brieven geschreven en interpellaties gedaan, waarbij ze wezen op de uitstekende evaluaties van het programma. Op die manier hebben ze de continuïteit verkregen tot minstens midden 2013.

Na een vordering tegen de Staat door Sypol, met het oog op de betaling van de ***Copernicus-premie*** voor de politie, had toenmalig federaal minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom verklaard dat de zones ambtshalve de premie en achterstal verschuldigd waren. De Vereniging had haar een brief geschreven met het verzoek daartegen in te gaan, door argumenten aan te reiken om dit standpunt te staven.

Uiteindelijk is de minister in beroep gegaan tegen het eerste vonnis, van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, waarbij alle politiezones gedagvaard werden.

Vervolgens bleek dat een tweede vonnis de eisers geen gelijk gaf en hun eis werd verworpen. Vervolgens volgde nog een andere, die verwees naar de eerste, de redenering en daarna volgden er nog andere in diezelfde richting, waardoor niet gepubliceerde rechtspraak gevestigd werd, die de Vereniging verspreidde, met name op vraag van een bepaald advocatenkantoor.

De bal ging aan het rollen en rechters uit verschillende arrondissementen verwijzen nu naar de vonnissen van hun collega's. De zaak is niet beslecht op politiek vlak, maar vooral op juridisch vlak. Voor de Brusselse politiezones is de zaak nog steeds hangende, maar wij verwachten geen uitsluitsel voor 2014.

Dit is een voorbeeld waar het dagelijks werk van de studiedienst de fakkel overgenomen heeft van de politieke actie die door de organen van de Vereniging ingezet werd.

Eind 2011 had de Vereniging aan minister-president Charles Picqué gevraagd de gemeenten een langere termijn te laten om hun advies te geven in het kader van de procedure van openbare raadpleging betreffende het ***gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling***.

Er werd geantwoord dat de procedure vastgelegd is in het Brusselse Wetboek voor Ruimtelijke Ordening, waar we niet van mogen afwijken, maar dat er een bijkomende overlegfase in het leven geroepen kan worden. In die zin werd er een vergadering georganiseerd in februari, met de gemeenten, waar de minister-president de algemene oriëntaties van het ontwerp schetste en voorstelde met de gemeenten specifieke vergaderingen te houden om op basis van hun knowhow de voorstellen te verfijnen van acties die voortgekomen zijn uit de prospectieve workshops waaraan de Vereniging deelnam in de loop van 2011, met de andere betrokken instanties van het Gewest.

Drie thema's: levenskader, strategische planologie en het aspect "onderwijs – tewerkstelling – economie" werden besproken op deze vergaderingen, van mei tot juni, onder de coördinatie van het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling.

Deze ontwikkelingen tonen dat de acties vaak meerdere jaren doorlopen en dat de ingezette initiatieven niet noodzakelijk onmiddellijk geëvalueerd kunnen worden. Om de belangen van de gemeenten te behartigen, volstaat het dus niet geval per geval te reageren op dringende vragen, maar moet ook een proactieve houding aangenomen worden. Daar ligt de zin van de acties van de Vereniging zoals hierboven vermeld, om de financiering van de politiezones te volgen of nog de toepassing van de ESR95-normen in het kader van het stabiliteitspact.

Positionering op federaal, Europees en wereldniveau

Een andere conclusie die we kunnen trekken, is dat gemeenschappelijke acties duidelijk doeltreffender zijn dan afzonderlijke, a fortiori als ze verschillende doelstellingen nastreven.

In dat kader wijzen we op het feit dat de Brusselse Vereniging tot midden 2013 het voorzitterschap van de *Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten* (VBSG) op zich nam om daarna de fakkel door te geven aan de Vlaamse zustervereniging. Dit mandaat behelst de organisatie van de werking van de organen van de VBSG, maar ook de coördinatie van de politieke acties van de drie regionale verenigingen die er deel van uitmaken. De federale voorzitter is de voorzitter van de Brusselse Vereniging en de federale secretaris is diens directeur. Die positie biedt de mogelijkheid, maar ook de specifieke verantwoordelijkheid, om aan te tonen dat de werking van deze structuur en het federaal overleg efficiënte instrumenten blijven om de eisen van de regionale Verenigingen kracht bij te zetten.

Het internationaal niveau tot slot is een dimensie waarin het politieke niveau rechtstreeks geëngageerd is. In de eerste plaats in de instanties van de *Raad van Europese Gemeenten en Regio's* (REGR), de Europese koepel van de verenigingen van gemeenten en regio's. De REGR is aanwezig in 40 landen, waaronder het onze, en voert bij de Europese Unie en de Raad van Europa actie met betrekking tot de ontwikkeling van de instellingen ten gunste van de lokale en regionale besturen, waarbij het de waarden van lokale democratie en autonomie hoog in het vaandel draagt.

We stippen ook aan dat onze Vereniging aanwezig is in de instanties van *United Cities and Local Governments* (UCLG), de wereldkoepel van de verenigingen van lokale besturen waar de REGR deel van uitmaakt, op niveau van de wereldraad en het uitvoerend bureau.

Dit overzicht zou niet volledig zijn als we niet het engagement vermelden van de Vereniging in de werkzaamheden van het Congres van de lokale en regionale besturen, een paneuropese politieke assemblee bestaande uit 636 verkozenen (gewestelijke mandatarissen en gemeenteraadsleden, burgemeesters en regionale presidenten) die meer dan 200.000 collectiviteiten vertegenwoordigen uit de 47 Europese landen die lid zijn van de *Raad van Europa*.

Doel van het Congres is de bevordering van de democratie, de verbetering van het lokaal en regionaal bestuur en de versterking van de autonomie van de collectiviteiten. Het bevordert decentralisering en regionalisering en ook grensoverschrijdende samenwerking tussen steden en regio's, en waakt in het bijzonder over de toepassing van de principes die vastgelegd zijn in het Europees handvest van de lokale autonomie.

Het verricht regelmatig monitorings in iedere lidstaat, om de uitvoering van het Europees handvest van de lokale autonomie te beoordelen. Het Congres verwerkt de conclusies daarvan in verslagen en keurt aanbevelingen goed die de regeringen moeten volgen, en ook resoluties met het oog op de verbetering van het bestuur.

De Vereniging is bijzonder actief in de debatten bij monde van haar voorzitter Marc Cools, die ook in 2012 een monitoring verricht heeft over de lokale democratie in Spanje, waarvan de presentatie gepland was voor de plenaire lentesitting van 2013. De Vereniging werd er ook opgemerkt voor de coördinatie van de Europese Week van de Lokale Democratie, waardoor de gemeenten en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest op 21 maart opgenomen werden in het Europees netwerk 12* voor de operatie 2011. Tot slot is directeur Marc Thoulen ook de secretaris van de Belgische delegatie. In die hoedanigheid nam hij de vernieuwing van de delegatie op zich in het verlengde van de recentste gemeenteraadsverkiezingen. Op 31 december was die vernieuwing nog aan de gang en we wachten op de afronding van vrij complexe procedures om de Belgo-Belgische dynamiek van overleg tussen Europese instanties nieuw leven in te blazen, die ingezet was door toenmalig voorzitter van de delegatie Karl-Heinz Lambertz, minister-president van de Duitse Gemeenschap.

De vertegenwoordiging van de lokale besturen

De Vereniging vertegenwoordigt de Brusselse lokale overheden in heel wat instanties op gewestelijk, communautair, federaal of internationaal niveau. Deze vertegenwoordiging wordt verzekerd door gemeentemandarissen, die meestal deel uitmaken van de raad van bestuur, door de directie of door personeelsleden van de studiedienst van de Vereniging, als het technische karakter van de werkzaamheden hun aanwezigheid vereist. In de loop van het voorbije jaar werd aan de Vereniging gevraagd om nieuwe vertegenwoordigingen waar te nemen, die andere compenseren die in de tussentijd voorbijgestreefd waren. Zo steeg het aantal instanties waarin de Vereniging de lokale besturen vertegenwoordigt, tot meer dan 130. Op 31 december was de situatie als volgt.

Op gewestelijk en bicommunautair niveau

- Gewestelijk School voor Openbaar Bestuur – Algemene vergadering – Raad van bestuur – Wetenschappelijk College – Commissie Gemeenten – Commissie OCMW
- Gewestelijke Ontwikkelingscommissie
- Gewestelijke commissie mobiliteit
- Begeleidingscomité missie mobiliteit
- Begeleidingscomité autoloze zondag – contactgroep politie – werkgroep doorgangsbewijzen – werkgroep communicatie
- Begeleidingscomité met het oog op de goedkeuring van de gemeentelijke mobiliteitsplannen
- Gouverneur van het administratief arrondissement Brussel–Hoofdstad – Politieplatform Verkeersveiligheid
- Raad voor het Leefmilieu
- Mobiel Brussel – Werken op de openbare weg: werkgroepen Ordonnantie 5/3/1998, programma en overeenkomsten IRISCOM – goede praktijkvoorbeelden – beheercomité Villo – aanpak gestolen fietsen
- Mobiel Brussel: beheerscomité Villo
- Adviesraad voor de Huisvesting
- GSSO – Opvolgingscomité voor de wijkatlas
- Alliantie Tewerkstelling–Leefmilieu: werkgroep “actiefiches”, groep “procedure reservatie weg”
- Actiris – Territoriaal Werkgelegenheidspact – Plenaire commissie – transversale groep – technische commissie diversiteitsbeleid – begeleidingscomité
- Overlegplatform voor de sociale economie
- Studie sociale activatie (Afdeling OCMW)
- Koning Boudewijnstichting: begeleidingscomité (Afdeling OCMW)
- Gewestelijke interkabinettenwerkgroep (Afdeling OCMW)
- Adviescommissie voor opleiding, tewerkstelling en onderwijs – diensten aan bejaarden, gezinshulp, diensten voor maatschappelijke dienstverlening
- Leefmilieu–Brussel – strijd tegen geluidshinder: begeleidingscomités buurtlawaaï en wegenlawaaï – Raad van de Gebruikers van Elektriciteit en Gas
- Forum voor duurzame ontwikkeling – Begeleidingscomité
- Lokale Agenda 21 – Begeleidingscomité
- Eco–Iris: vergadering van de stakeholders
- Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – Adviesraad gezondheid en bijstand aan personen, observatorium gezondheid en welzijn

- Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Buitenlandse betrekkingen – Cordirelex
- Comité C: technische groep "hervorming van het sociaal handvest", comité voor syndicaal overleg van het comité lokale overheidsdiensten
- Gewestelijke commissie voor de nieuwe gemeentelijke boekhouding
- Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: gewestelijk technisch comité voor statistiek
- Begeleidingscomité voor de opstelling van het gewestelijk parkeerplan
- Werk- en informatiegroep overheidsopdrachten (WIG OO BSL): rationalisering van de instrumenten voor strategie en aankopen (ROSA), centralisering van de opdrachten, delegatie
- Intergemeentelijke werkgroep "subsidies" – stuurgroep WG 4 "tools"
- Intergemeentelijke werkgroep "burgerlijke stand – bevolking"
- Referentiecentrum voor de stadsberoepen en het openbaar ambt: Raad van Bestuur, Algemene Vergadering

Op gemeenschapsniveau

- Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap – Raad van bestuur – Overlegcomité
- Conseil de l'Enseignement des Communes et des Provinces – Raad van Bestuur
- Burger, Bestuur en Beleid – Redactiecomité
- Conseil Wallonie-Bruxelles de la Coopération internationale
- Communauté française Wallonie-Bruxelles: Conseil général des Politiques culturelles – observatoire de la Politique culturelle – Commission des Centres culturels
- Office de la Naissance et de l'Enfance – Commission d'avis sur les centres de vacances – Commission d'agrément accueil temps libre

Op federaal niveau

- Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten – Algemene Vergadering – Raad van Bestuur – Directieraad – Federaal comité van de OCMW's
- RSZ-PPO – Beheerscomité – Technische comités "Pensioenen" en "Collectieve sociale dienst" – werkgroep pensioenen
- Vereniging van de Sociale Huisvesting – Raad van Bestuur
- FOD Binnenlandse Zaken – Politiehervorming – Adviesraad van Burgemeesters – Versterkt bestuur
- Eerste Minister: federale commissie overheidsopdrachten
- FOD Financiën – Hoge Raad voor Financiën
- FOD Mobiliteit en Vervoer – Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid
- Rijksregister – Comité van de gebruikers
- NMBS: Adviescommissie van de gebruikers
- Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw: beheer van het transport in steden
- Contactgroep Belfius – Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten
- Contactgroep Ethias – Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten
- Inforum: Ledenvergadering
- Instituut der Eliten van de Arbeid – provincie- en gemeentepersoneel
- FOD Personeel en Organisatie – Gemengde nationale commissie – Hinderpalen voor de informatiesamenleving
- DGOS – Begeleidingscomité GIS

- FOD Justitie – Dienst voor de controle van de maatschappijen voor het beheer van de auteursrechten – paritair comité
- FOD Volksgezondheid: werkgroep "preventiebeleid voor infecties in ROB/RVT" – veiligheid van de consument
- FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie – veiligheid van de speelpleinen – Platform Brussel–Hoofdstad
- Agentschap voor de Administratieve Vereenvoudiging: project Telemarc – werkgroep BestAdress, modernisering en informatisering van de burgerlijke stand – werkgroep
- Nationale commissie voor de rechten van het kind
- RIZIV: Bestendige commissie – Comité van de dienst medisch toezicht
- Comité ziekteverzekering
- Nationale raad voor ziekenhuisvoorzieningen
- Federale adviescommissie voor maatschappelijk welzijn
- Dienst voor de strijd tegen armoede, precariteit en sociale uitsluiting
- POD Maatschappelijke Integratie: Overleg gemeenten (grootstedenbeleid) – Overleg OCMW
- Belgisch platform voor armoedebestrijding
- ESF transitie: federaal sociaal fonds – werkgroep beheer art. 60 en Actiris
- Sociaal Verwarmingsfonds vzw
- Fedasil – Rondetafel opvang (TRAC = Table Ronde Accueil)
- Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid – Begeleidingscomité
- Federale raad voor de meerwaardeneconomie, Maribel
- FOD Binnenlandse Zaken: overlegcomité geïntegreerde politie
- Begeleidingscomité onderzoek – actie "gebruik van RAI in rusthuizen"

Op internationaal niveau

- ICLEI: Informed Cities, project Primus
- Raad van Europa: Congres van de lokale en regionale besturen van Europa – Kamer van de lokale besturen – statutair forum, commissie follow-up
- Raad van de Europese Gemeenten en Regio's (REGR): Staten–generaal – Directiecomité – Secretarissen–generaal, platform "territoriale en lokale duurzame ontwikkeling" en "lokale en regionale besturen als werkgever en dienstverlener – focusgroep "lokale en regionale besturen als werkgever" en "internationale samenwerking en partnership" – commissie "bestuur en burgerschap" – permanente commissie "gelijkheid tussen vrouwen en mannen in het lokale leven", observatorium van het "handvest voor de gelijkheid tussen man en vrouw in het lokale leven" en "impact van de crisis op de lokale en regionale overheden en decentralisatie"
- Cités Unies France (CUF): groep Benin, Burkina Faso, Senegal, Marokko
- UCLG (United Cities and Local Governments): uitvoerend bureau – wereldvergadering – comité decentralisering en lokale autonomie – comité gelijkheid man/vrouw – mediterrane interregionaal comité – CIB (Capacity Institution Building)

II. De Vereniging en haar diensten

Op 31 december 2012 was het team van de Vereniging als volgt samengesteld. We merken op dat twee personen die hier vermeld worden, gedeeld worden met de Union des Villes et Communes de Wallonie, met name Jean-Marc Rombeaux en Frank Willemans.

Het team

Directie

Marc THOULEN

Directeur van de
Vereniging
Secretaris van de
beheerorganen

Administratief beheer,
Europees beleid

Studiedienst en opdrachthouders

Hildegard SCHMIDT

Verantwoordelijke
juridische dienst

Gemeenteorganen,
Personeel en mandatarissen,
Politie (organisatie), Private
levenssfeer, Taalgebruik
Overheidsopdrachten,
Contracten, Bestuurlijke
politie, Vermogen, Energie,
Strafrechtelijke en burger-
rechtelijke aansprakelijkheid

Isabelle VINCKE

Adviseur

Olivier EVRARD

Adviseur

Ruimtelijke ordening,
Stedenbouw, Leefmilieu,
Huisvesting, Wegen

Boryana RUSLANOVA
NIKOLOVA

Adviseur

Toezicht, Burgerlijke stand,
Fiscaliteit, Begraafplaatsen,
Indirect beheer

Robert PETIT

Adviseur

Financiën, Tewerkstelling

Etienne van den HOVE

Adviseur

Database subsidies

Erik CAELEN

Adviseur,
voorlopig gedetacheerd

Mobiliteit

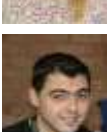

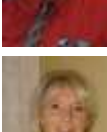
	Barbara DECUPERE	Adviseur	Mobiliteit
	Jean-Michel RENIERS	Adviseur	Mobiliteit Internationale samenwerking
	Frank WILLEMANS	Adviseur	Internationale samenwerking
	Philippe MERTENS	Adviseur	Duurzame ontwikkeling
	Virginie RANDAXHE	Assistente	Mobiliteit Internationale samenwerking Duurzame ontwikkeling Europese Week van de Lokale Democratie

Afdeling OCMW

	Christine DEKONINCK	Secretaris van de Afdeling	Organen van het OCMW, Sociale bijstand, Recht op maatschappelijke integratie
	Nathalie STERCKX	Adviseur	Recht op maatschappelijke integratie, Vreemdelingen, Territoriale bevoegdheid
	Jean-Marc ROMBEAUX	Adviseur	Derde leeftijd
	Christian LEJOUR	Adviseur	Kruispuntbank Sociale Zekerheid
	Jean-Luc BIENFET	Adviseur	Socio-professionele inschakeling, Methodologie van het sociaal werk

Algemene diensten

	Philippe DELVAUX	Verantwoordelijke informatie	Nieuwsbrief-Brussel Newsletter
---	------------------	------------------------------	-----------------------------------

	Juliette LENDERS	Verantwoordelijke documentatie	Documentatie Bijstand bij publicaties
	Céline LECOCQ	Documentaliste Webmaster	Documentatie Bijstand bij publicaties Website
	Liesbeth VANKELECOM	Vertaalster	
	Chantal MATTHYS	Directiesecretaresse Hoofd van het secretariaat	
	Patricia DE KINNE	Secretariaatsmedewerker	
	Michaël MUNOZ	Secretariaatsmedewerker	
	Latifa HAZIM	Secretariaat van de Afdeling OCMW	
	Alain VEYS	Secretariaat politieke aangelegenheden	
	Noëlle VOETS	Boekhoudster	Boekhouding Personeel

De studiedienst

De dienst *vragen-antwoorden* is wellicht de best gekende bij de gemeentebesturen en OCMW's. De studiedienst wordt zeer vaak geraadpleegd, maar dat is moeilijk in cijfers uit te drukken, omdat het doorgaans om telefonisch advies of uitwisseling per e-mail gaat.

De Vereniging stelt haar studiedienst immers rechtstreeks ter beschikking aan de leden. Zo beantwoordt deze dagelijks talrijke vragen over de meest uiteenlopende materies waar gemeenten en OCMW's mee geconfronteerd worden. De adviseurs behandelen de meeste materies, maar indien nodig worden er ook vragen uitbesteed; dan zien we er steeds op toe dat de opdracht tot een goed eind gebracht wordt.

De dienst is voornamelijk juridisch en economisch, maar de aanpak wordt geleidelijk gediversifieerd. Inmiddels worden ook mobiliteitsproblemen in aanmerking te genomen, wat zal blijken verder in dit jaarverslag.

Naast deze dagelijkse activiteit van adviesverlening neemt de studiedienst nog andere taken waar die nuttig zijn voor de gemeenten en hun Vereniging. Zie hier het verslag van de voornaamste activiteiten van het jaar 2012.

Infosessies, werkgroepen, seminaries en colloquia

Omdat de Vereniging de beheerscapaciteiten van de lokale besturen duurzaam tracht te versterken, heeft ze steeds veel aandacht besteed aan de opleiding van beleidsvoerders in gemeenten en OCMW's.

De actie van de Vereniging loopt samen met die van de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB), waar ze zowel op financieel vlak als op het vlak van de verschillende beheersorganen bijdraagt. Het gebeurt tevens dat de Vereniging de opleidingen die de GSOB voor de ambtenaren op touw zet, ondersteunt of mee organiseert.

De Vereniging organiseert zelf traditioneel ook korte studiedagen en vormingssessies, die zowel bestemd zijn voor de mandatarissen als voor de ambtenaren. Het kan daarbij zowel gaan over de bespreking van nieuwe wetgeving als de uitwisseling van goede praktijken of ook informatie over complexe aangelegenheden waarmee de besturen geconfronteerd worden.

Het voorbije jaar heeft de studiedienst de volgende **informatie- en vormingssessies** georganiseerd of helpen organiseren:

- 26 januari: “De gemeenten en de demografische uitdagingen – inschrijving van de bevolking”, Forum van de Gemeentelijke Beleidsvoerders, in samenwerking met Belfius Bank
- 16 februari: “De gemeenten en de demografische uitdagingen – Huisvesting”, Forum van de Gemeentelijke Beleidsvoerders, in samenwerking met Belfius Bank
- 26 maart: “De gemeentelijke aansprakelijkheden bij manifestaties – Het decreet Vendémiaire van het jaar IV”, in samenwerking met Ethias
- 29 maart: Uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden omtrent stedenbouwkundige vergunningen, georganiseerd in samenwerking met het Brussels Agentschap voor de Onderneming
- 25 september: “De inning van de onroerende voorheffing in het Brussels Gewest: stand van zaken en vooruitzichten”, Forum van de Gemeentelijke Beleidsvoerders, in samenwerking met Belfius Bank
- 14–16 november, De Panne “Omgaan met diversiteit”, residentieel vervolmakingsseminarie, onder aegide van de GSOB

Voor de nieuwe verkozenen organiseerde de Vereniging 3 vormingen, die door bijna de helft van deze mandatarissen bijgewoond werden:

- 29 november: Vorming voor de nieuwe verkozenen – “De organen van de gemeente”
- 4 december: Vorming voor de nieuwe verkozenen – “De middelen van de gemeente”
- 12 december: Vorming voor de nieuwe verkozenen – “De opdrachten van de gemeente”

De drie vormingen werden ondersteund door Belfius Bank en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In 2012 heeft de studiedienst ook deelgenomen aan de volgende **werkgroepen**:

- sinds 2011: werkgroep betreffende de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand, project geleid door het Agentschap voor Administratieve Vereenvoudiging
- in januari: werkgroep “Heffing op de antennes voor mobiele telefonie”, voorgezeten door de studiedienst, met de juristen van de 19 Brusselse gemeenten, voor de opstelling van een model van belastingreglement op antennes, masten en pylonen voor telecommunicatie
- sinds oktober: medewerking aan de actiefiches van de Alliantie Werk–Leefmilieu, voor het onderdeel Water, als medewerker of coördinator
- van januari tot juni: medewerking aan de opstelling van het advies van de Adviesraad voor Huisvesting betreffende de hervorming van de Huisvestingscode
- het hele jaar: intercommunale werkgroepen “Burgerlijke stand – Bevolking” en “Overheidsopdrachten”
- sinds november: werkgroep voor de opstelling van een samenwerkingsprotocol tussen de lokale besturen van het Brussels Gewest in het kader van aankoopcentrales
- het hele jaar: deelname aan de federale commissie Overheidsopdrachten
- het hele jaar: deelname aan de raad van de gebruikers van gas en elektriciteit
- het hele jaar: deelname aan de werken voor de oprichting van de vzw Referentiecentrum voor de stadsberoepen en het openbaar ambt

Om de follow-up van de dossiers te optimaliseren wisselt de studiedienst ook regelmatig informatie uit met het kabinet van de minister-president van het Gewest. Dat ging het voorbije jaar ondermeer over het grootstedenbeleid, de toepassing van de ESR95-normen, de pensioenhervorming, de financiering van de politie, de Gemeentelijke Holding en het sociaal handvest.

Ondersteuning van de politieke acties

De studiedienst is op verzoek ook adviseur van de beheerorganen van de Vereniging en bereidt het politieke werk voor, door het onderzoeken van bestaande toestanden, het analyseren van allerlei ontwerpdocumenten en het formuleren van voorstellen tot verbetering. In aanvulling op het werk van de beheerorganen en in samenwerking met de documentatiedienst volgt de studiedienst de wijzigingen in de regelgeving op de voet.

Het voorbije jaar heeft de studiedienst zich aangesloten bij de meeste politieke demarches van de beheerorganen, hetzij omdat hun medewerking gevraagd werd om een analyse te doen of een initiatief rond een bepaald punt voor te bereiden, hetzij dat de studiedienst bij de beheerorganen op eigen initiatief een probleem aangekaart heeft dat nader onderzoek of actie vergt.

Een nuttige taak, waarvan de werklast niet verwaarloosbaar is, is de raadpleging van de gemeenten in het kader van werkvergaderingen en enquêtes.

Het ging het voorbije jaar voornamelijk om de volgende dossiers:

- heffingen op antennes, masten en pylonen voor mobiele telefonie
- deelname aan het project voor modernisering en informatisering van de burgerlijke stand
- uitbreiding van de toegang van de gemeenten tot het rijksregister
- verspreiding van zwerfkatten
- problemen met quads
- gemeentelijke administratieve sancties
- de nieuwe taken van de gemeenschapswachten
- gevonden fietsen
- toegang tot opvang voor kinderen van werkloze ouders

- vervuilde bodems
- werken langs de openbare weg
- toegang tot en uitwisseling van informatie over ondergrondse kanaliseringen en kabels
- huisvestingscode: leegstand, toekenning van gemeentelijke woningen, ...
- tarieven van de CREG en inkomsten van de gemeenten
- herziening van het pensioenstelsel voor statutairen
- gemeenteboekhouding en ESR95-normen
- de lokale besturen in het kader van het stabiliteitspact
- diversiteit binnen het openbaar ambt
- de Gemeentelijke Holding
- heffingen op rusthuizen
- vennootschapsbelasting op intercommunales
- de gevolgen van de institutionele hervorming op de gemeenten, ...

Het dagelijks werk behelst ook de ondersteuning van de standpunten van de politieke organen: daar vinden we een voorbeeld van in de verspreiding van gunstige rechtspraak voor de gemeenten in het kader van de geschillen betreffende de Copernicus-premie voor politiepersoneel, waarvan hiervoor reeds sprake was.

Publicaties

Wat de publicaties betreft, bestaat de inbreng van de studiedienst in de eerste plaats in de update, onder leiding van de documentatiedienst, van de "**Nieuwe Gemeentewet**", een uitgave van de Vereniging. Onze versie van deze publicatie wordt regelmatig geüpdatet en aangevuld met verwijzingen naar regelgeving, maar ook rechtspraak.

Bovendien blijft de studiedienst werken aan het "**Praktisch handboek voor gemeente-*mandatarissen***", hun publicatie in de vorm van fiches waarin een antwoord gegeven wordt op juridische vragen waarmee de uitvoerende gemeentemandatarissen geconfronteerd worden. Dit werk is het resultaat van samenwerking tussen de adviseurs van de studiedienst en de andere diensten van de Vereniging, onder de coördinatie van de communicatiedienst. In 2012 werd de publicatie uitgebreid tot alle gemeentemandatarissen, wat het aantal fiches aanzienlijk optrok.

Over beide publicaties is nog meer informatie te vinden in de rubriek betreffende informatie en publicaties.

In 2012 heeft de studiedienst een aanzienlijke bijdrage geleverd tot de analyses die in het tijdschrift "**Nieuwsbrief-Brussel**" en op de website van de Vereniging verschenen.

- Boryana NIKOLOVA "Licht op groen voor belastingen op vertoningen"
- Isabelle VINCKE: "Sociale clausules in overheidsopdrachten"
- Robert PETIT: "De Brusselse gemeentefinanciën: stabiel maar sombere vooruitzichten"
- Robert PETIT: "Onveiligheid, politie en gemeentefinanciën"
- Hildegard SCHMIDT: "Verkiezingen: wildplakken verboden"
- Hildegard SCHMIDT: "Pensioenen: algemene principes"
- Hildegard SCHMIDT: "Drie uitdagingen voor de Brusselse pensioenen"
- Hildegard SCHMIDT: "Aftellen naar de gemeenteraadsverkiezingen: de sperperiode is begonnen"

De studiedienst en de mobiliteitscel hebben samen een studie verricht over het statuut van de trottoirs in Brussel, waarop dieper ingegaan wordt in de volgende rubriek.

De mobiliteitscel

Het netwerk van mobiliteitsadviseurs

Gezien het succes van de voorbije jaren heeft de Vereniging opnieuw een programma met voortgezette **opleidingen** georganiseerd die beantwoorden aan concrete behoeften. Deze opleidingen worden georganiseerd volgens hetzelfde principe als de basisopleiding voor mobiliteitsadviseurs en omvatten methodologische elementen, technische presentaties en concrete voorbeelden. Ze beslaan doorgaans een halve of een hele dag en vinden plaats in de lokalen van de VSGB of bij Mobiel Brussel.

- Opleiding 'Stad en mobiliteit: de organisatie van leveringen langs de weg', op 21 november. Deze vorming beruiste op de Katern van de Mobiliteitsgids daarover, die op zijn beurt de vrucht is van nauwe samenwerking tussen de Vereniging en Mobiel Brussel.
- Opleiding 'Verkeersreglement'. De mobiliteitscel organiseerde 2 modules: op 5 en 13 maart in het Frans en op 14 en 21 maart in het Nederlands, in totaal voor 55 deelnemers.
- Opleiding 'Code van de wegbeheerder'. Op 10 oktober in het Frans, voor 28 deelnemers, en op 11 oktober in het Nederlands voor 25 geïnteresseerden.
- Opleiding 'Het verkeersreglement voor fietsers' op 2 mei in het Frans, voor 20 deelnemers en op 9 mei in het Nederlands voor 13 geïnteresseerden.

De werkgroep "**aanvullende reglementen**" heeft in 2012 meermaals vergaderd, meer bepaald over de plaatsing van signalisatie, overeenkomstig de aanbevelingen van de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid.

Op 18 april werd de vergadering gewijd aan de busstrook, de bijzondere overrijdbare bedding, het verbod op quads, de toelating voor fietsers om door het rood licht rechts af te slaan en fietsstraten. Op 23 mei werden de spots gericht op de bezetting van de openbare weg voor de plaatsing van terrassen en de daaraan verbonden vergunningen. Op 13 juni hebben de deelnemers zich gebogen over de openstelling van de bijzondere overrijdbare bedding voor taxi's, de leveringen in de flessenhals van de Louizalaan en de signalisatie van de bebouwde kom in Brussel. Op 26 september werd op de vergadering een voorstelling gegeven van een toepassing voor de verzending van aanvullende reglementen naar het toezicht, de signalisatie van de kiss&ride en het voorlopig parkeren van taxi's bij evenementen of werken. Op 21 november tot slot werd het vrachtvervoer besproken, de plaatsing van mobiele verkeersborden en de openstelling van bijzondere overrijdbare beddingen en busstroken voor motorfietsen.

In 2012 werd de **Agenda van de mobiliteit** in een nieuw jasje gestoken om de leesbaarheid te verbeteren en de verzending te vereenvoudigen. Momenteel is het een elektronische agenda, die maandelijks naar 1.300 lezers verzonden wordt.

De Mobiliteitsgids is een driemaandelijkse tijdschrift (in het Nederlands en in het Frans) met actuele informatie over mobiliteit, initiatieven op dat vlak in het Brussels Gewest, in België en het buitenland, en eventuele wijzigingen in de regelgeving:

- nummer 33 verscheen in januari en bevatte een uitgebreid fiets-dossier (stand van het fietsbeleid in Brussel, Bike Experience, de gewestelijke fietsroutes, ...) en keek ook naar de voetganger, meer bepaald het ontwerp van voetgangersplan 2012-2040;
- nummer 34, dat in de zomer verscheen, ging onder meer over het toekomstige beheerscontract van de MIVB, het observatorium van de mobiliteit in het Brussels Gewest, de Toolbox mobiliteit van het Gewest of nog de kwaliteit van de ongevalstatistiek;
- nummer 35, verschenen in november, besteedde veel aandacht aan de nieuwe projectoproep "Te voet, dat gaat vanzelf", de oprichting van de gewestelijke opslagplaats voor gevonden fietsen en een balans van het gebruik van Villo!

Sensibilisering, informatie en advies

In 2012 werd verder samengewerkt met het Gewest voor de organisatie van de *gewestelijke campagne verkeersveiligheid* "Maak plaats voor fietsers" met het oog op sensibilisering, controle en repressie. De campagne liep in oktober en trachtte automobilisten te sensibiliseren om fietspaden te respecteren.

De Vereniging heeft deelgenomen aan de voorbereidingsvergaderingen en deed het nodige voor de terbeschikkingstelling van het campagnemateriaal voor gemeenten, politiezones en preventiediensten. Zo werden het voorbije jaar 1.600 affiches, 30.000 folders en 18.000 stickers uitgedeeld. Ze heeft ook actief meegewerkt aan de start van de campagne op 3 oktober in ULB.

Wat verkeersveiligheid en schoolmobiliteit betreft, heeft de cel een grote bijdrage geleverd aan de nieuwe projectoproep "*Te voet, dat gaat vanzelf*", om begeleide voetgangersrijen te organiseren voor leerlingen op hun weg naar school.

In samenwerking met het Gewest heeft de Vereniging de projectoproep voorbereid, informatievergaderingen georganiseerd en een jury samengesteld voor de analyse van de dossiers. Ze ondersteunde de geselecteerde gemeenten door vormingen te organiseren voor de begeleiders, in samenwerking met politiezones Noord en Montgomery, en ook enkele evaluatievergaderingen. In totaal werden 5 gemeentelijke projecten geselecteerd: Evere, Jette, Ukkel, Sint-Pieters-Woluwe en Anderlecht. De meeste rangen gingen van start in oktober. Aangezien de eerste evaluaties zeer positief zijn, heeft het Gewest reeds beslist een nieuwe projectoproep te doen in 2013.

De Mobiliteitscel heeft deelgenomen aan het begeleidingscomité dat gecreëerd werd door het Gewest en zich toelegt op de algemene coördinatie van de *Week van Vervoering* en de autoloze zondag. De Vereniging speelt er een rol van tussenschakel met de werkgroepen, waarin ze actief is (doorgangsbewijzen en veiligheid). Binnen dit comité werkt ze ook mee aan de uitstippeling van de communicatiestrategie van de campagne, in samenwerking met een communicatiebureau.

Concreet stond ze in voor de organisatie, de coördinatie en het secretariaat van de werkgroepen "politie" en "doorgangsbewijzen". Via deze vergaderingen werkt de Vereniging mee aan de harmonisering van de procedures met betrekking tot de politiereglementen, de veiligheid van het evenement en de doorgangsbewijzen. De volgende punten werden er besproken: de parkings, de doorgangsbewijzen voor CD-voertuigen, de deadline voor de aanvragen, de tunnels en de signalisatie, ... De cel hield zich eveneens bezig met de dispatching van de doorgangsbewijzen naar politiezones en Buitenlandse Zaken.

De Vereniging nam de organisatie en de follow-up op zich van de projectoproep "Mijn dorp in de stad", in nauwe samenwerking met Mobiel Brussel. Dat behelst de voorbereiding van de documenten van de oproep, de deelname aan het selectiecomité, de feedback naar de gemeenten, de organisatie van een startvergadering en een debriefing.

Samen met Mobiel Brussel organiseerde de Vereniging tot slot een startvergadering en een evaluatievergadering, op 6 juni en 16 november.

De studiedienst van de Vereniging en de mobiliteitscel hebben ook met het Gewest samengewerkt aan de oprichting van een opslagruimte voor gestolen of *gevonden fietsen*. De studiedienst heeft een modelovereenkomst opgesteld tussen het Gewest en de gemeenten. Het gewestelijk stockagecentrum werd geopend op 25 september en heeft inmiddels reeds 500 fietsen in stock.

Tot slot hebben de mobiliteitscel en de studiedienst samen de laatste hand gelegd aan een juridische analyse van het *statuut van het trottoir*. Deze studie werd aangevraagd door het Gewest en kadert in de gewestelijke strategie betreffende de opstelling van een voetgangersplan ter

bevordering van het lopen in Brussel. Het zal de basis vormen van een debat met het oog op het gemeenschappelijk doel te beschikken over goede trottoirs en de verplaatsingen te voet te bevorderen in betere omstandigheden. Dit werk van lange adem (een volledige stand van zaken opmaken) bestaat uit 4 delen: juridische definities (statuut van het trottoir, vergunningen en toelatingen, aansprakelijkheden, ...), de bijzondere politie van de stedenbouw, de gemeentelijke belastingreglementen en het verkeersreglement voor voetgangers. Op 31 december was de validering van de studie nog niet afgerond.

Varia

Dit verslag zou niet volledig zijn als we het niet zouden hebben over het dagelijks werk van het team op het gebied van informatie, raadgeving en bijstand ten behoeve van gemeenten en politiezones.

De mobiliteitscel vertegenwoordigt de Vereniging en de gemeenten in enkele commissies en werkgroepen, zoals de Gewestelijke Commissie voor de Mobiliteit en de Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid. De cel omkadert ook de gemeentelijke mobiliteitsplannen en neemt deel aan het gewestelijk begeleidingscomité van de schoolvervoerplannen. Ze heeft ook meegewerkt aan het begeleidingscomité Toolbox en vertegenwoordigt de gemeenten in het beheercomité van Villo!

Het forum voor duurzame ontwikkeling

Sinds 2002 is duurzame ontwikkeling een prioriteit voor de Vereniging. Via de activiteiten van het Forum voor duurzame ontwikkeling biedt de Vereniging advies en ondersteuning voor gemeenten en OCMW's die een evenwichtige economische ontwikkeling willen koppelen aan sociale bekommernissen en een engagement voor het leefmilieu, met het oog op morgen.

Deze opdracht kadert in een programma dat gesteund wordt door de Brusselse minister van Leefmilieu en opgevolgd wordt door Leefmilieu Brussel. Zo concentreerde het Forum voor duurzame ontwikkeling zijn activiteiten het voorbije jaar rond volgende thema's:

- de follow-up van de projectoproep Agenda Iris 21
- de Monitor van de Duurzame Ontwikkeling
- workshops rond duurzame ontwikkeling
- de vertegenwoordiging van de gemeenten en van het Forum

Projectoproep Agenda Iris 21

Voor het 6^e opeenvolgende jaar biedt de oproep Agenda Iris 21 gemeenten en OCMW's financiële en methodologische ondersteuning, sinds 2009 beperkt tot de uitvoering van een Lokale Agenda 21.

Er zijn in dat kader 3 soorten ondersteuning beschikbaar:

1. De oproep Agenda 21 voor de gemeenten die hun Lokale Agenda 21 aan het opstellen zijn. In 2012 genoten 4 gemeenten en 3 OCMW's in het kader van deze oproep een financiële ondersteuning van 350.000 euro, maar de oproep stond niet meer open voor nieuwkomers. Sinds 2007 hebben 16 gemeenten en 7 OCMW's gebruik gemaakt van deze toelage.
2. De overgangssteun voor de uitvoering van een actieplan tijdens het vierde jaar, voor de gemeenten en OCMW's die reeds over een politiek goedgekeurde Lokale Agenda 21 beschikken. Er werden 7 kandidatuursdossiers ingediend. De jury heeft alle projecten goedgekeurd, wat ook een financiële steun van 175.000 euro betekent.
3. Een nieuwe mogelijkheid voor subsidies inzake duurzame ontwikkeling in de vorm van een projectoproep ter attentie van gemeenten en OCMW's die een Lokale Agenda 21 hebben en overgangssteun genoten hebben. Het gaat om initiatieven met een milieudimensie die deel uitmaken van het actieplan.
In 2012 is het maximumbedrag 15.000 euro per dossier en er werden er 8 ingediend, wat een mogelijke financiële steun betekent van 120.000 euro. De Vereniging heeft samengewerkt met Leefmilieu-Brussel voor de opstelling van het kandidatuursdossier en heeft de oproep ook bekendgemaakt via haar mediakanalen. Aan het einde van het jaar werd het project geëvalueerd om de versie 2013 voor te bereiden, waarbij het maximumbedrag naar 25.000 euro gaat: aangezien het project openstaat voor 15 gemeenten en OCMW's, gaat het om een mogelijk budget van 350.000 euro.

Samen met de Stichting voor de Toekomstige Generaties biedt de Vereniging de *methodologische ondersteuning* van deze oproep ten behoeve van gemeenten en OCMW's.

In het kader daarvan heeft de Vereniging tussen januari en december 9 workshops georganiseerd: 6 voor de follow-up van projecten en 3 voor de uitwisseling van ervaringen.

- Workshops voor follow-up: Leven met verandering (24 april), Uitgesloten uit participatie: uitdagingen en goede praktijkvoorbeelden (22 mei), Projectoproep Agenda Iris 21 voor OCMW's (24 september), Voorstelling van een evaluatietool (22 oktober), Lokale en duurzame economie: goede praktijkvoorbeelden uit Brussel (25 oktober), Hoe kunnen we een lokaal bestuur duurzamer maken? (29 november)
- Uitwisselingsvergaderingen: uitwisseling van ervaringen (26 januari), bezoek aan duurzame initiatieven in Leuven (22 maart) en uitwisseling van ervaringen (22 juni)

Anderzijds heeft de Vereniging meegewerkt aan de begeleidingscomités van de projecten Lokale Agenda 21: op 19 juni en van 3 tot 6 juli voor de balans en de follow-up van de projecten en van 10 tot 13 december voor de evaluatie en de vernieuwing van de projecten. Op 31 januari nam ze deel aan de jury van de projectoproep "subsidies voor thematische milieuprojecten" waarvan hierboven reeds sprake was.

De Vereniging staat in voor de dagelijkse follow-up van de projectoproep en de Agenda's 21 die aan de gang zijn. Dat houdt in dat antwoord gegeven wordt op vragen en informatie verschaft wordt aan gemeenten en OCMW's die een Lokale Agenda 21 aan het opstellen zijn of een project uitstippelen om op de oproep in te gaan. Tot slot biedt de Vereniging doelgerichte begeleiding aan in de vorm van individuele vergaderingen rond een bepaald thema: zo hebben er het afgelopen jaar 6 vergaderingen plaatsgevonden.

Om de toekomst van de projectoproep Agenda Iris 21 voor te bereiden en de door een externe partner uitgevoerde evaluatie aan te vullen heeft de Vereniging ook bijgedragen tot de evaluatie door de informatie van de begeleidingscomités te analyseren: zo werden goede praktijkvoorbeelden geïnventariseerd en kon een begeleidingskader voor gemeenten en OCMW's uitgestippeld worden.

In 2009 werd de *blog* www.agenda-iris-21.be in gebruik genomen: het is een uitstalraam voor projecten rond duurzame ontwikkeling in het kader van de projectoproepen Agenda Iris 21. Een agenda met activiteiten rond duurzame ontwikkeling wordt er aangevuld door de gemeenten en OCMW's die aan de oproep deelnemen. De Vereniging draagt haar steentje bij in de algemene coördinatie van de blog, in samenwerking met de Stichting voor de Toekomstige Generaties.

In de praktijk bestaat de blog uit 3 zones:

- Een vaste tekstzone met een algemene presentatie van de Lokale Agenda 21, de projectoproep Agenda Iris 21 en de verschillende partners.
- Een zone "vitrine van de projecten" waar gemeenten en OCMW's wier project geselecteerd werd, hun verwezenlijkingen en hun geplande activiteiten beschrijven in een kalender. Het is een blog, dus elke gemeente of OCMW vult haar eigen zone aan, volgens een gebruiksvriendelijke vaste structuur.
- Een zone met links naar websites van gemeenten en OCMW's, maar ook naar de VSGB, het BIM en ook andere gespecialiseerde websites rond duurzame ontwikkeling.

Monitor van de Duurzame Ontwikkeling

Ook in 2012 verscheen de Monitor van de Duurzame Ontwikkeling. Het is een instrument voor de bevordering van de duurzame ontwikkeling, dat een platform biedt voor de presentatie van informatie, onderzoeken, goede praktijkvoorbeelden, vernieuwingen en uitwisseling van ervaringen onder Brusselse instellingen.

Het afgelopen jaar kwamen de volgende artikels aan bod:

- 15 (winter 2012): De sociale vestiaire van Etterbeek; het gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling; Duurzame ontwikkeling en communicatie: de uitdaging;
- 16 (zomer 2012): Leuven: duurzame ontdekkingen op het programma, Verandering beleven.

Workshops duurzame ontwikkeling

Buiten de thematiek van de Lokale Agenda's 21 organiseerde de Vereniging in samenwerking met Leefmilieu Brussel 2 thematische workshops rond onderwerpen die verband houden met duurzame ontwikkeling:

- Lekker en duurzame voeding (donderdag 29 maart);
- Gezond, lokaal en duurzaam: nieuwe voedingsgewoonten in Brussel (27 september).

Vertegenwoordiging van de gemeenten en het Forum

De Vereniging heeft zich ingezet voor de coördinatie van de aanwezigheid van de gemeenten op het Groot *Milieufest* op 3 juni. Samen met Leefmilieu Brussel zorgde zij voor een sterkere vertegenwoordiging van de gemeenten en de samenhang van het geheel: communicatie met het publiek, inhoud van de stand en visuele aantrekkelijkheid. Het thema voor de stand van het forum van de gemeenten was duurzame voeding: animatie en documenten toonden er verwezenlijkingen van de Brusselse lokale besturen.

Op 24 januari ging de Vereniging op uitnodiging van het CERDD (Centre Ressource Développement Durable du Nord – Pas de Calais) naar Rijsel, om aan een regionale werkgroep "Agenda 21 & sociale cohesie" voor te stellen, wat zich toespitst op de verwerking van sociale aspecten in projecten die in Brussel tot stand gebracht worden in het kader van de oproep Agenda Iris 21.

Op 26 april was het Forum uitgenodigd als spreker op het Europees seminarie Engage dat georganiseerd werd in het kader van de Conventie van Burgemeesters voor een Europa van de

Duurzame Energie. Het door de EU gesubsidieerde project Engage verenigt 12 steden uit evenveel Europese landen en bestaat in een communicatiecampagne die gericht is tot 3 groepen actoren: de gemeente, allerlei organisaties en de bevolking. De Vereniging richtte er de spots op de bevordering en de ondersteuning van de duurzame ontwikkeling in gemeenten en OCMW's.

Het Forum heeft meermaals het woord genomen om verslag uit te brengen van de ervaringen met Lokale Agenda's 21:

- 16 en 17 februari, in Londen, tijdens een Europese rondetafel met onderzoekers en vertegenwoordigers van lokale overheden, die hun samenwerking willen versterken en een stand van zaken opmaken van projecten die aan de gang zijn in Europese landen. Het project is een initiatief van ICLEI in het kader van het project PRIMUS (Policies and Research for an Integrated Management of Urban Sustainability) met de steun van de EU;
- 7 september, in Brussel, op de eerste vergadering van de lokale werkgroep van het Urbact-project "Sustainable food in urban communities", waarvan Leefmilieu Brussel de Europese leader is;
- 8, 12 oktober en 8 november, in Brussel, op de thematische werkvergaderingen in het kader van de opstelling van het Natuurplan, om een eerste voorstel van maatregelen opgesteld door Leefmilieu Brussel te bespreken. Dit Natuurplan legt de richtlijnen vast en de actieprioriteiten voor de ontwikkeling van de natuur en de biodiversiteit voor het Gewest voor de komende 5 jaar;
- 3 en 4 december, in Krakau, in het kader van het Europees project Incontext, ivm de participatie van de lokale actoren en de rol van de lokale besturen in de ondersteuning van bottom-up initiatieven. Op de vergadering werd een participatietool voorgesteld, "transition management" en de uitwisseling van ervaringen.

Tot slot werd het Forum voor duurzame ontwikkeling tweemaal als jurylid gevraagd. Op 31 augustus vond de selectie plaats voor de tweede oproep tot indiening van projecten rond lokale initiatieven voor duurzame ontwikkeling van de stad Brussel, die burgerinitiatieven bekroont die de sociale cohesie versterken. En op 5 oktober maakte het Forum deel uit van de jury van deskundigen voor de eerste editie van de provinciale prijs voor duurzame ontwikkeling "Prix Hainaut Horizons".

Internationale samenwerking

In 2000 erkende het **federaal programma voor gemeentelijke internationale samenwerking**, gesteund door het federaal Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking en gevolgd door de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking, de lokale besturen als volwaardige actor op het toneel van de ontwikkelingssamenwerking: zij kunnen in dat opzicht een doorslaggevende rol spelen in de ondersteuning van decentralisatie- en democratiseringsprocessen in steden en gemeenten over de hele wereld.

Het programma heeft als specifiek doel bij te dragen tot de versterking van de capaciteiten van de lokale instellingen van het Zuiden, zodat zij hun eigen ontwikkeling in handen kunnen nemen. Net als in het Noorden berust die versterking op drie onafscheidbare pijlers:

- goed politiek beleid, dat op lokaal niveau democratische ruimten in het leven roept,
- efficiënte administratie, die in een goede werking resulteert of zelfs in de creatie van collectieve nabijheidsdiensten,
- deelname van het volk aan de besluitvorming.

Daartoe heeft de Vereniging – samen met haar Waalse zustervereniging met wie zij het programma samen beheert – haar activiteit rond verschillende basisfuncties ontplooid op de wijze dat een bureau voor technische bijstand dit zou doen:

- conceptualisering van een programma,
- bijstand en advies in de uitwerking en opvolging van de projecten,

- bijstand op het terrein bij het opstarten van projecten in het kader van nieuwe samenwerkingsverbanden,
- informatie over het programma, de partners, ...
- opleiding tot het beheer van de samenwerkingsprojecten, met het oog op de versterking van de knowhow van de Brusselse gemeenten om een project voor ontwikkeling uit te stippelen en te beheren,
- coördinatie van de gemeentelijke acties,
- sensibilisering van de gemeenten om zich als directe actor aan te sluiten bij een demarche met het oog op samenwerking,
- onderzoek van de dossiers (analyse en aanbevelingen),
- analyse van de eindverslagen (inhoud en financiering),
- opstelling van documenten (projectoproep – background paper – vademecum – programma ...).

De Verenigingen investeren veel in dit begeleidingswerk en streven naar een maximale beschikbaarheid.

De fase 2012 van het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking vormde het einde van de eerste periode van meerjarenprogrammatische 2008–2012. Tijd dus voor een eerste balans en op die basis kunnen de strategische lijnen van een volgende programmatische worden.

De externe evaluatie van het programma, waarbij de programma's per land en het samenwerkingsprogramma in het algemeen onder de loep genomen werden, werd toevertrouwd aan PriceWaterhouseCoopers.

De aandacht werd gevestigd op de relevantie van het programma, met name de aligering ten opzichte van het nationaal beleid van de partnerlanden, betrokkenheid van de gemeenten in de vastlegging van het interventiekader en harmonisering van hun acties. De doeltreffendheid werd ook positief bevonden, maar het sociaal-politiek kader van bepaalde partnerlanden, zoals Congo, was nog steeds niet gunstig voor een doeltreffende uitbouw van de partnerships.

De efficiëntie van het programma kreeg een goede beoordeling, in verhouding tot de middelen, maar zou toch verbeterd kunnen worden in de toekomst. De evaluator stelt immers vast dat het financiële beheer van het programma veel energie opsloopt en dat de mobilisering van de human resources in de Verenigingen en de gemeenten kritiek wordt. Wat de impact en de duurzaamheid betreft, is het te vroeg om een oordeel te vellen na slechts 5 jaar, rekening houdend met het feit dat de institutionele versterking die beoogd wordt door het programma enkel op langere termijn bekeken kan worden. De studie legt wel de vinger op eerste grote aanwijzingen voor verandering, die te maken hebben met de manieren van besturen en met name de visie op de gemeentelijke actie, fiscale burgerzin en de gemeentelijke administratie.

Uit de externe evaluatie blijkt dat het programma resultaat opgeleverd heeft. De kwantitatieve dynamiek (meer dan 40 samenwerkingsverbanden, waarvan 16 in het Brussels Gewest!) en de inzet van nieuwe processen in complexe materies zoals lokale ontwikkeling, burgerlijke stand en sociale actie, zijn uitstekende indicatoren van de mogelijke ontwikkeling van de gemeentelijke internationale samenwerking. Het is dus een grote uitdaging voor een volgend programma om deze nieuwe verschijnselen te consolideren.

De toekomst van het programma speelt zich jammer genoeg achter de schermen af en lijkt geen rekening te houden met deze resultaten op het terrein. Het programma lijkt het slachtoffer te zijn van eindeloze politieke onderhandelingen rond de usurperende bevoegdheden en de besparingen die de Belgische overheid moet doorvoeren, waardoor de toekomst onzeker is. Die onzekerheid, gekoppeld aan de wens van de Belgische Samenwerking om voor dezelfde periode 2014–2016 alle samenwerkingsprogramma's te synchroniseren van de indirecte samenwerkingsactoren (ngo's, steden en gemeenten, vakbonden, universiteiten, ...), zetten de bevoegde minister en zijn

administratie ertoe aan 2013 als een overgangsjaar te beschouwen tussen twee meerjarenprogramma's.

We stellen echter vast dat er eind 2012 nog niet veel duidelijkheid was ondanks de herhaalde vragen van de Verenigingen.

In 2012 hebben de Verenigingen het werk in platformen in het Noorden en het Zuiden voortgezet, tegelijk om de goede praktijkvoorbeelden verder te ontplooien en om na te denken over de volgende programmatie. Het werk in platformen behelst de organisatie voor de gemeenten die actief zijn in eenzelfde land de organisatie van werkvergaderingen door en voor de partners uit het Noorden en het Zuiden die actief zijn in de 5 concentratielanden van het programma: Marokko, Congo, Benin, Senegal en Burkina Faso. Dit jaar hebben de Brusselse en de Waalse Vereniging naast de platforms tussen partners uit het Noorden en het Zuiden, van 10 tot 14 december ook een ontmoeting georganiseerd met Marokkaanse en Brusselse partners. Vergelijkbare uitwisselingen zijn begin 2013 gepland voor Congo, Benin, Senegal en Burkina Faso.

Dankzij deze initiatieven kon in november bij de minister en zijn administratie een nieuw strategisch programmatiekader ingediend worden voor de periode 2014-2016 / 2017-2019. Dit document wordt momenteel geanalyseerd, maar lijdt ook onder het gebrek aan beslissingen betreffende de kwestie van de usurperende bevoegdheden.

In 2012 werden niet minder dan 16 Brusselse gemeenten gefinancierd en de dynamiek lijkt nog niet uitgedoofd.

Democratische Republiek Congo (thema: burgerlijke stand – bevolking)

- Brussel-stad – Kinshasa
- Elsene – Kalamu
- Watermaal-Bosvoorde – Limete
- Ukkel – Kintambo
- Sint-Lambrechts-Woluwe – Bandalungwa
- Sint-Pieters-Woluwe – Goma

Marokko (thema: sociale actie)

- Jette – Sidi Bibi
- Oudergem – Amerzgane/Aït Zineb
- Vorst – Jerada
- Schaarbeek – Al Hoceima
- Sint-Gillis – Berkane
- Evere – Oued Essafa
- Sint-Joost-ten-Node – Aïn Beni Mathar
- Sint-Jans-Molenbeek – Mokrisset

Senegal (thema: planning van de lokale ontwikkeling)

- Sint-Agatha-Berchem – Grand Dakar
- Anderlecht – Sam Notaire
- Sint-Jans-Molenbeek – Mbour

Naast de coördinatie van het programma legt de Vereniging zich ook toe op de ontwikkeling van de **netwerken** en de bevordering van de gedecentraliseerde samenwerking.

Enkele voorbeelden:

- Actieve deelname, het hele jaar door, aan de vergaderingen gewijd aan de hervorming van de modaliteiten van toekenning en beheer van subsidies van niet-gouvernementele actoren. Deze hervorming moet in 2013 in een nieuw KB uitmonden.

- Deelname als spreker aan een colloquium georganiseerd door de Luikse universiteit op 20 april, betreffende de populaire initiatieven van internationale solidariteit.
- Deelname, van 10 tot 12 juni, in het Noorse Bergen, aan de vergadering van de werkgroep Capacity and Institutional Building van de UCLG. Deze ontmoetingen vormen een unieke gelegenheid voor uitwisselingen met verenigingen van steden en gemeenten uit de hele wereld met betrekking tot gedecentraliseerde samenwerking.
- Deelname, op 21 augustus, aan een vergadering ter voorbereiding van de toekomstige gemengde commissie België–Benin, georganiseerd door de Belgische Ontwikkelings-samenwerking.
- Het onthaal van buitenlandse delegaties, zoals die uit Marokko, op 27 september voor Béni Mathar, op 13 november voor Sidi Bibi, en 15 november voor Oued Essafa, allemaal partners van Brusselse gemeenten.
- De contacten met het netwerk Art–Gold van het VN-programma voor ontwikkeling, die de Vereniging ontmoette in de nieuwe Brusselse lokalen op 29 augustus (Libanon, Marokko)
- Deelname, op 11 september, aan een vergadering met gezanten van de OESO in het kader van een tussentijdse peer–review van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking
- Deelname aan een werkgroep Senegal op 25 september bij de Franse collega's van Cités Unies France, in aanwezigheid van de Senegalese minister van lokale besturen.

De Vereniging is tevens lid van verscheidene adviesorganen, met name de focusgroep "internationale samenwerking en partnership" van de REGR, de commissie "Capacity and Institution Building" van de UCLG en de "Conseil Wallonie–Bruxelles de la Coopération Internationale", waaraan de cel Internationale Samenwerking actief meewerkt.

Democratie en burgerzin

Het 5e opeenvolgende jaar organiseerden 17 Brusselse gemeenten en 6 OCMW's de **Europese Week van de Lokale Democratie**. Dit initiatief tracht de burger dichterbij de lokale instellingen te brengen en was dit jaar heel bijzonder wegens de gemeenteraadsverkiezingen.

Ter herinnering, de Europese Week van de Lokale Democratie tracht de burger meer inzicht te verschaffen in de lokale instellingen en wil er hem nauwer bij betrekken. In de praktijk wordt er informatie aangeboden over de werking van de instellingen, de verantwoordelijkheden van de verkozenen en de mogelijkheden om deel te nemen aan de lokale aangelegenheden.

De operatie in Brussel is opmerkelijk dankzij de synergie tussen het Gewest, de gemeenten en de Vereniging. Het Gewest maakt een budget vrij voor de ondersteuning van de communicatie en de coördinatie door de Vereniging, en om de gemeenten aan te moedigen om bij het initiatief aan te sluiten en acties tot stand te brengen met een participatieve dimensie.

De Week wordt georganiseerd in heel Europa, op initiatief van de Raad van Europa, om de Europese waarden van vrede, democratie en burgerzin te promoten. De Raad van Europa ligt ook aan de basis van het Europees Handvest van de Lokale Autonomie, dat de ondertekenaars ertoe verbindt de beginselen van de lokale autonomie in hun interne wetgeving te erkennen. De Week draait rond de openstelling tot ondertekening van het Handvest, op 15 oktober 1985. Dit jaar maakte Brussel een uitzondering omwille van de gemeenteraadsverkiezingen in die periode en werd de EWLD een maand opgeschoven.

Op uitnodiging van de Raad van Europa behandelde het thema 2012 opnieuw de mensenrechten. Daarom sloot minstens één activiteit van de deelnemende gemeenten en OCMW's daarbij aan. De slogan die we overigens overal terugvonden, was "**ledereen solidair**".

De campagne 2012 liep van 10 tot 16 november, met een zeventigtal acties opgezet door gemeenten en OCMW's, om te trachten de burger meer inzicht te verschaffen, er nauwer bij te betrekken en er meer aan deel te nemen. Dat cijfer is opmerkelijk, want verschillende diensten die verantwoordelijk zijn voor de EWLD, staan tevens in voor de praktische organisatie van de verkiezingen: het aantal acties is slechts heel lichtjes achteruitgegaan tegenover de vorige edities, wat toont dat het initiatief vaste voet gekregen heeft.

Een greep uit de opmerkelijkste acties van deze editie:

- Nadat een werkgroep "*OCMW-acties*" opgericht werd, hebben de OCMW's van Anderlecht, Brussel-stad, Elsene, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Gillis en Sint-Lambrechts-Woluwe een ontmoeting-debat georganiseerd rond de plaats van de mensenrechten in het dagelijks werk van de Brusselse OCMW's. Dit gemeenschappelijk project rond de werkwijzen van OCMW's kwam tot stand dankzij samenwerking tussen OCMW's, de hogeschool Paul-Henri Spaak en de Vereniging.

Dit evenement vond plaats op 13 november en viel uiteen in 2 delen:

- In de voormiddag vond een debat plaats tussen OCMW-personeel en -mandatarissen en studenten van de hogeschool. Het doel was hen te sensibiliseren voor maatschappelijk werk in het OCMW. Mensen die werkzaam zijn in deze sector, gaven toelichting bij de toepassing van de mensenrechten in de OCMW's.
 - Als tweede deel had het personeel van elk OCMW een groep studenten en professoren uitgenodigd in hun lokalen. Dankzij deze bezoeken werd de rol van de maatschappelijk werkers in de uitvoering van het sociaal beleid tastbaarder en op deze manier konden ervaringen met de methodologie van sociaal werk gedeeld worden. Ieder OCMW koos om een thema uit te werken: Anderlecht en Sint-Gillis, ieder op zijn manier, het recht op cultuur, de stad Brussel bracht een bezoek aan de partners op het terrein, Elsene belichtte het parcours van een gebruiker, Sint-Jans-Molenbeek spitte zich toe op het recht op huisvesting, terwijl Sint-Lambrechts-Woluwe de plaats van de mensenrechten in de sociale gebruiken van de instelling uitwerkte.
- Op 12 november vond in Evere de academische openingszitting plaats, rond het thema gelijke kansen:
 - in het eerste deel van de namiddag ontving Evere laatstejaars uit het middelbaar in ateliers "Master mind", die geanimeerd werden door het team van Amnesty International en draaiden rond man/vrouw-stereotype ideeën
 - in het tweede deel modereerde de Everse schepen Fatiha Saïdi een rondetafelgesprek over de plaats van de vrouw in de gemeentelijke sfeer, met mevr. Françoise Goffinet, directrice van het federaal instituut voor de gelijkheid tussen man en vrouw, dhr Sébastien Van Loo, diensthoofd human resources management bij de gemeente Oudergem, mevr. Valentine Theys, projectleider Canaux Diversité bij Selor, mevr. Julie Lumen, adjunct-kabinetschef bij minister-president Charles Picqué, en mevr. Montserrat Carreras, pr-verantwoordelijke van de Franstalige afdeling van Amnesty International
 - De gemeenten Elsene en Etterbeek bundelden hun krachten voor de actie waardoor de Brusselse operatie opgenomen werd in het Europees netwerk 12*. Deze actie draaide rond het thema "Wij, jongeren, in het hart van onze gemeenten" en richtte de spots op Europese jongeren die in Brussel wonen. Daartoe verrichtten de diensten Europese Betrekkingen van Elsene en Europese Zaken van Etterbeek een gepersonaliseerde enquête, waarbij ze 28 jongvolwassenen fotografeerden en interviewden: Europese burgers, tussen 20 en 35 jaar, afkomstig uit de 27 landen van de EU (plus Kroatië, toekomstig lid). Ze hadden allemaal al een

zeker Europees parcours afgelegd en zijn er actief aangezien ze allemaal werken bij een ngo, Europese instelling of permanente vertegenwoordiging en in één van beide gemeenten wonen.

De foto's werden genomen voor verschillende Europese instellingen, maar ook op symbolische ontmoetingsplaatsen die door hen zelf gekozen werden. De foto's werden gekoppeld aan een interview met open vragen over hun Europees parcours en hun dagelijkse "integratie" in hun gemeente. Op die manier kwam een tentoonstelling tot stand, die tijdens de Week te zien was. Dit initiatief kreeg een verlengstuk in 2013 met de publicatie van een bundel met alle foto's en getuigenissen, waarop wij in het volgende verslag zullen terugkomen.

Naast deze collectieve acties wijzen we ook op enkele voorbeelden van *individuele acties*:

- sensibiliseringswandeling in het kader van de dag van de strijd tegen geweldpleging tegen vrouwen (Schaarbeek)
- voorstelling van een vrijwilligersdienst om ouderen of gehandicapten thuis te helpen (Sint-Gillis)
- « A l'aide... alimentaire », toneelstuk, gebracht door Collectif 1984 met acteurs uit het publiek van de sociale kruideniers uit Brussel
- forum waar het woord gegeven werd aan de bevolking, om hun deelname aan de samenleving te ondersteunen (Jette)
- fictieve gemeenteraad: educatief rollenspel ter sensibilisering van de jongeren (vanaf 10 jaar) voor de uitdagingen voor onze democratie (Nederlandstalige scholen van Jette)
- voorstelling van het actieplan van de Lokale Agenda 21 (Sint-Lambrechts-Woluwe)
- samenstelling van een brochure over de mensenrechten, opgesteld door mensen die een alfabetiseringscursus volgen (Sint-Jans-Molenbeek)

De Brusselse editie is één van de grootste van heel Europa en kreeg reeds in 2010 het label "12 stars" van de Raad van Europa, nadat het tweemaal achtereen erkend werd als modelproject. Op 21 maart werd dat in Straatsburg, in de Raad van Europa, overigens nogmaals bekrachtigd met het diploma dat bevestigt dat het behoort tot het Europees netwerk voor de editie 2011. De editie 2012 zal aan bod komen in het volgende jaarverslag.

Op de evaluatievergadering die nadien plaatsvond in de Vereniging, bleek dat de groep bijzonder tevreden is over de evolutie van de Week in de loop der jaren. Aangezien de week in de verkiezingsperiode viel, toont dit duidelijk dat de lokale beleidsvoerders een uitstekend programma samengesteld hebben. Dit jaar was de belangstelling van de bevolking nog gegroeid, tot grote tevredenheid van de organisatoren. Dat is wellicht te danken aan de thema's en de variatie in de activiteiten. De blijvende ondersteuning vanwege het Gewest en de unieke synergie Gewest-Vereniging-Gemeenten en OCMW's dragen daar ook toe bij.

Nu kan er nog een inspanning geleverd worden om de campagne in de dagelijkse actie van de Brusselse lokale besturen te verankeren. De referentiebasis waarop de Vereniging een beroep kan doen, ligt zich in de instellingen waaraan ze deelneemt: de strategie voor innovatie en goed bestuur van de Raad van Europa, het handvest voor gelijkheid tussen man en vrouw in het openbaar leven van de Raad van Europese Gemeenten en Regio's of nog het handvest-wereldagenda van de rechten van de mens in de stad van de UCLG. Daar ligt duidelijk de uitdaging die aangegaan moet worden met de nieuwe politieke ploegen in de loop van 2013 en daarna.

De documentatiedienst

Deze dienst beheert ongeveer 8.000 documenten, waarvan de meeste weerkerend zijn: het gaat om bijwerkingen van losbladige werken, abonnementen op tijdschriften en abonnementen op externe elektronische gegevensbanken. Voor de rest gaat het om eenmalige aankopen, voornamelijk monografieën.

Bijhouden van nieuwe wetgeving

Week na week volgt de dienst de evolutie van ontwerpen en voorstellen op van wetten, ordonnanties of decreten die ingediend worden in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, het Brussels Parlement en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Franstalig Brussels Parlement.

De studiedienst volgt heel wat voorstellen en ontwerpen op de voet. De documentatiedienst bundelt alle nuttige documenten terzake en verspreidt ze per mail.

De nauwgezette opvolging van debatten, interpellaties en parlementaire vragen in de verschillende vergaderingen wordt intern maar ook naar buiten toe verspreid door middel van de Newsletter.

In samenspraak met het team en in het kader van ons algemeen milieubeleid worden alle parlementaire stukken in elektronische versie verspreid en bewaard.

Doorlopend opzoekingswerk

Qua opzoekingswerk registreerden we 61 opzoekingen in 2012. Dit werk helpt de adviseurs van de Vereniging bij het opstellen van artikels of uiteenzettingen voor opleidingen, maar vooral bij het antwoorden op vragen van onze leden, met name de gemeenten en OCMW's die rechtstreeks contact opnemen met de dienst. Bovendien zijn er ook nog de vele vragen naar wetsteksten, artikels, arresten en vonnissen of nuttige contactgegevens die aan onze leden doorgegeven worden.

Actieve bijdrage aan de publicaties

De documentatiedienst staat de informatiedienst bij voor de publicatie van de Newsletter en het tijdschrift "Nieuwsbrief Brussel". Hij draagt hiertoe bij door het nalezen van de artikels, maar verricht ook het uitpluiswerk van het Belgisch Staatsblad voor de rubriek "wetgeving" in samenwerking met de adviseurs.

De dienst staat ook in voor de coördinatie van de "Nieuwe gemeentewet": wetswijzigingen worden onmiddellijk verwerkt in de elektronische versie van deze publicatie en vervolgens ook in de papieren versie. In 2012 rolde een nieuwe editie van dit werk van de pers.

De basistaak: het documentatiemateriaal

De dienst beheert een hele reeks werken over de verschillende materies waarop de Vereniging zich toelegt. De dienst neemt de klassieke taken waar van gegevensinvoer, abonnementbeheer, in circulatie brengen en klassering van alle documenten. In 2012 behelst het geheel 4.947 monografieën en brochures, 461 tijdschriften en newsletters en 1.728 parlementaire stukken (waarvan 747 elektronisch bewaard).

In de loop van 2012 werden er 285 nieuwe monografieën of brochures ingeschreven en behandeld, naast het beheer van de 257 lopende abonnementen op tijdschriften, waarvan 28 betalende en 83 elektronische (newsletters), de follow-up van 144 parlementaire dossiers (wetsvoorstellen en -ontwerpen, ordonnanties, decreten en resoluties) en de analyse van 567 bulletins van vragen en antwoorden, verslagen van plenaire zittingen en commissieverlagen, op gewest- en gemeenschapsniveau en op federaal niveau.

Ten slotte werkt de documentatiedienst ook mee aan de juridische en administratieve gegevensbank *inforum*, door de terbeschikkingstelling van eigen documenten.

Nieuw project: geïntegreerd documentenbeheer

In 2012 zette de documentatiedienst een grootschalig project op het getouw, met het oog op de verbetering van het beheer van de bibliotheek, maar ook van alle digitale documenten die in de Vereniging circuleren.

Dit project kadert in de hervorming van de documentatiemiddelen van de Vereniging, die de ontwikkeling van de activiteiten niet meer afdoende kunnen bijhouden. De huidige werkwijzen hangen samen met de beschikbare instrumenten en hebben enkele neveneffecten: overlappingsen, moeilijk overzicht over verschillende versies, overdreven gebruik van mailbox voor archivering en uitwisselingen, problemen om documenten terug te vinden. Het moment voor rationalisering is dus aangebroken.

In 2012 werd een informatie-audit uitgevoerd met de steun van gespecialiseerde consultants in informatiebeheer. Daaruit kwamen de volgende behoeften naar voren:

- centraliseren en ter beschikking stellen van documentatie, die momenteel verspreid is over gegevensbanken in Access en Outlook, een gedeeld repertorium en eigen documenten
- delen van de informatie betreffende de contactpersonen van de Vereniging (een troef!) en er optimaal gebruik van maken om de dienstverlening te verbeteren
- een beter overzicht krijgen van de levenscyclus van documenten, door een doeltreffend beheer van versies, klassering en archivering van documenten
- de verzameling en bewaring van de informatie van de Vereniging organiseren en optimaliseren, met het oog op het toekomstig gebruik ervan
- samenwerken tussen diensten voor de verbetering van de doorstroming van informatie over lopende activiteiten en met externe correspondenten, om hen in staat te stellen samen te werken met het personeel van de Vereniging
- een betere opspoorbaarheid van brieven, e-mails en faxen in een aangepast instrument, om opzoeken en follow-up te vergemakkelijken
- op afstand toegang verschaffen tot gegevens en documenten van de Vereniging

In 2013 zullen de procedures herschreven worden, wat gevolgen zal hebben voor alle medewerkers, maar de gewoontes kunnen niet veranderen zonder de werkinstrumenten aan te passen, aan de hand van een nieuwe tool voor het beheer van documenten, brieven en contacten.

Parallel beschikt de documentatiedienst sinds 2001 over een gegevensbank in Access, die niet alle mogelijkheden biedt voor een goed beheer van de gegevens. Gezien de ontwikkeling van de dienst is het nu wenselijk een instrument in gebruik te nemen dat nieuwe mogelijkheden biedt:

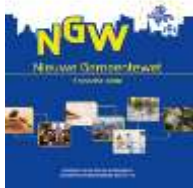
- de aankopen en het budget van het documentatiecentrum beheren
- abonnementen opvolgen
- uitleningen van documenten volgen
- documentatiedossiers creëren
- persoverzicht samenstelling

Bovendien zal deze tool ook de communicatie van gegevens tussen de Vereniging en haar zusterverenigingen en ook met inforum vergemakkelijken.

Er werden twee lastenboeken opgesteld voor de aankoop van deze twee informatica-tools. In 2013 en 2014 zullen die afgewerkt worden, gevolgd door de keuze van de producten en de installatie ervan.

Informatie en publicaties

Nieuwe Gemeentewet

Onze Brusselse gecoördineerde versie van de Nieuwe Gemeentewet bevat de teksten die van toepassing zijn op de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarin alle wijzigingen die op federaal en gewestelijk niveau doorgevoerd werden, opgenomen zijn. Zo vindt men snel de artikelen die van toepassing zijn in Brussel, terwijl de niet-opgeheven artikelen van de Gemeentewet die niet van toepassing zijn op de Brusselse gemeenten, in grijs tint afgedrukt zijn.

De Nieuwe Gemeentewet en de bijlagen – administratief toezicht, openbaarheid van bestuur en taalgebruik in bestuurszaken) werden ook aangevuld met relevante referenties om hun toepassingsgebied te preciseren.

In 2011 werden de verwijzingen naar wetten, decreten, ordonnanties, toepassingsbesluiten en omzendbrieven herzien. Die betreffende arresten van het Grondwettelijk Hof, het Hof van Cassatie en de Raad van State en naar de fiches van het "Praktische handboek voor gemeentemandatarissen" werden toegevoegd. Al deze verwijzingen zijn ook gekoppeld aan het overeenkomstige nummer in de gegevensbank inforum.

De nieuwe papieren editie werd bijgewerkt tot 1 januari 2012: voortaan opteren we voor een pocket in A5-formaat, compacter en handiger om overal mee te nemen. Net als vroeger blijft de Nieuwe Gemeentewet beschikbaar op de website van de Vereniging, in een versie zonder referenties. In deze elektronische versie kunnen sneller updates verwerkt worden.

Praktisch handboek voor gemeentemandatarissen

Op verzoek van de Conferentie van Burgemeesters hadden het Bureau en de Raad van Bestuur de Vereniging in 2010 gevraagd een praktisch handboek samen te stellen voor de Brusselse uitvoerende gemeentelijke mandataris. Het doel was praktische informatie aan te bieden, een domein waaraan uitgevers zich nauwelijks wagen omdat de markt voor Brusselse uitvoerende mandatarissen beperkt is.

De gids bestaat uit praktische fiches. Telkens wordt een korte beschrijving gegeven van het onderwerp, de wettelijke basis waarop die berust, een toelichting bij de problematiek en eventueel aanvullende wettelijke referenties bij bepaalde punten en verwijzingen naar specifieke rechtspraak of rechtsleer.

De fiches werden gebundeld in hoofdstukken die ingaan op algemene begrippen, het statuut, bevoegdheden van burgemeesters en schepenen zoals leefmilieu, huisvesting, economie en financiën, overheidsopdrachten, ...

Het "Praktisch handboek voor burgemeesters en schepenen" werd voor het eerst gepubliceerd in elektronische versie in december 2010 op de website www.vsgb.be: die versie is gratis raadpleegbaar, maar kan niet afgeprint worden. In 2011 volgde er een geprinte versie: een losbladige publicatie in een ringmap.

2012 was een goed gevuld jaar voor het Praktisch handboek.

In februari rolde de eerste update van de persen: 146 bladzijden, goed voor 7 nieuwe fiches en 7 bijwerkingen.

In december werd een nieuwe grote bijwerking gepubliceerd (210 bladzijden, voor 16 nieuwe fiches en 5 bijwerkingen), zowel in de elektronische als de papieren versie. Het werk bevat inmiddels 66 fiches: de 370 bladzijden van editie 2010 zijn intussen uitgroeid tot 594 bladzijden.

Maar de voornaamste verandering is de herpositionering van het werk, door het eveneens open te stellen tot de bevoegdheden van de gemeenteraadsleden. Daardoor werd het logisch het werk te herdopen tot "Praktisch handboek voor gemeentemantatarissen". Die herpositionering zal nog doorlopen in 2013.

De nieuwe editie – de 3^e sinds 2010 – werd officieel voorgesteld op de vormingsdagen voor nieuwe verkozenen die de Vereniging organiseerde naar aanleiding van de samenstelling van de nieuwe gemeenteraden in het verlengde van de verkiezingen van oktober.

Nieuwsbrief–Brussel

Dankzij de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest konden er het voorbije jaar 6 nummers uitkomen. Het tijdschrift wordt verzonden naar 1.700 Franstalige abonnees en meer dan 500 Nederlandstalige, wat mooie cijfers zijn aangezien het doelpubliek zich voornamelijk binnen de 19 Brusselse gemeenten bevindt.

Naast de verspreiding op papier bestaat er ook een elektronische versie: de voornaamste artikels worden gepubliceerd op de website www.vsgb.be (in html of pdf) en het tijdschrift kan ook in zijn geheel gedownload worden in pdf-formaat.

Een greep uit de vele artikels die in 2012 verschenen:

Nieuwsbrief nr 1

- Brusselse overheidsopdrachten georganiseerd: voorstelling van de werk- en informatiegroep overheidsopdrachten
- Voorlopige inschrijving in de bevolkingsregisters: verslag van een forum georganiseerd met Dexia Bank
- De sociale vestiaire van Etterbeek
- Het nieuwe elektronische stelsysteem
- Europese Week van de Lokale Democratie: het concept versterken

Nieuwsbrief nr 2

- Een collectief initiatief voor sociale actie: stand van zaken van onderzoek-actie, gevoerd door de universitaire faculteiten Saint-Louis
- Ontmoeting met het OCMW van Sint-Jans-Molenbeek
- De regionalisering van de dienstverlening voor bejaarden: wat wil de Afdeling OCMW?
- Wonen in Sint-Jans-Molenbeek: de uitdaging van de nieuwe inwoners

Nieuwsbrief nr 3

- Ontmoeting met de voorzitter van de GOMB: planning moet interventieprioriteiten vastleggen
- Degressieve werkloosheidsuitkering: de OCMW's maken zich zorgen
- Mensenrechten toepassen: gemeenten ondertekenen handvest-agenda
- Heffingen op vertoningen

Nieuwsbrief nr 4

- De Brusselse gemeentefinanciën: stabiel, maar sombere vooruitzichten
- Aftellen naar de gemeenteraadsverkiezingen: de sperperiode is begonnen
- Te voet, dat gaat vanzelf: gewestelijke projectoproep
- Pensioenen: algemene principes (verslag van een colloquium georganiseerd door de Federatie van Gemeentesecretarissen)

Nieuwsbrief nr 5

- Europese Week van de Lokale Democratie 2012: eerste balans en inspiratie
- Onveiligheid, politie en gemeentefinanciën: voorstelling van een studie van de Vereniging
- De KUL-norm en de financiering van de politiezones
- Onroerende voorheffing in Brussel: de administratie en de cijfers
- Nieuwe regels betreffende het voorzitterschap van de gemeenteraad

Nieuwsbrief nr 6

- Sociale clausules in overheidsopdrachten
- Socio-filosofische context van het sociaal verslag in de beslissing inzake sociale bijstand
- De plaats van de voetganger in het Brussels Gewest: juridisch statuut van de trottoirs
- Drie uitdagingen voor de Brusselse pensioenen
- Beeldverslag van de Europese Week van de Lokale Democratie

Naast deze diepgaande artikels bevat het tijdschrift ook volgende regelmatige rubrieken:

- het editoriaal artikel
- de Vereniging in actie
- de rubriek wetgeving
- nieuws van het Gewest
- in onze gemeenten
- actualiteit

Newsletter

Tussen januari en december 2012 werden de Newsletters nr. 145 (<http://www.avcb-vsgeb.be/nl/newsletter/newsletter-145.html>) tot 163 (<http://...-163.html>) gemaakt, zijnde 19 edities. Het was de 8^e volledige jaargang.

Door middel van hyperlinks verwijst de Newsletter naar informatie op de website van de Vereniging.

De Newsletter omvat de volgende rubrieken:

- Actualiteit van de Vereniging, maar ook nieuwtjes die niet specifiek verband houden met de werkzaamheden van de Vereniging
- Documenten: inhoud met hoge toegevoegde waarde. Terwijl de voorvermelde rubriek 'actua' veeleer betrekking heeft op acties die aan de gang zijn of pas afgelopen zijn, biedt de rubriek "documenten" werkinstrumenten in de vorm van diepgaande artikels, modelreglementen, ...
- "In het kort": zeer bondige berichtjes waarbij telkens als dat mogelijk is naar externe websites verwezen wordt
- Nieuws van de gewestelijke, communautaire en federale parlementen
- Agenda: geplande evenementen
- Wetgeving: interessante nieuwigheden
- Subsidies die recent aan de gegevensbank toegevoegd werden

Tussen januari en december is het aantal abonnees van de Newsletter stabiel gebleven op 5.000 lezers. Van eind 2012 tot begin januari 2013 werd intensief gewerkt aan de aanpassingen van de mailinglijst op basis van de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen.

De websites van de Vereniging

www.vsgb.be

Sinds de website in 2008 in een nieuw kleedje gestoken werd, blijft het bezoekersaantal stijgen. In 2012 is dit cijfer gestegen met 8,8 % tegenover 2011, tot 178.584 bezoekers in totaal, zijnde een gemiddelde van 14.882 bezoekers per maand. Het aantal bekeken pagina's is ook aanzienlijk gestegen, namelijk met 5,6 % (goed voor 643.089 per jaar of meer dan 1.760 per dag).

De voornaamste documenten op de website die in 2012 bijgewerkt werden:

- de OCMW-gids
- het Praktisch handboek voor gemeentemandatarissen
- de basiswetgeving inzake mobiliteit: het Verkeersreglement, de Code van de Wegbeheerder en de wet betreffende de politie over het wegverkeer

Twee nieuwe modelteksten werden aan onze rubriek toegevoegd:

- model van aanvullend reglement betreffende het verbod op quads
- model van overeenkomst en modelreglement betreffende gevonden fietsen

Het volledige programma van de acties van de Europese Week van de Lokale Democratie stond op onze website, samen met enkele nuttige tools (logo's, affiches, thematische documenten, pedagogische informatie).

De pagina's met beperkte toegang (Log-in) van onze website zijn voorbehouden voor de leden van onze beheerorganen en werkgroepen, en dienen als platform voor de uitwisseling van documenten (agenda's en verslagen van vergaderingen, maar ook andere documenten).

Naast de eigenlijke informatie voor de vergaderingen is onze website immers steeds vaker de plaats waar goede praktijkvoorbeelden uitgewisseld worden (modellen van brieven, lastenboeken, overeenkomsten, ...). Dat geldt in het bijzonder voor de webpagina's van de intergemeentelijke werkgroep Overheidsopdrachten "WIG OO BSL", die de Vereniging in 2011 ontwikkeld heeft en in de loop van 2012 is blijven uitbouwen.

Gegevensbank subsidies

De gegevensbank "Subsidies" ging online in december 2006, dankzij de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en inventariseert de subsidies waarop gemeenten en OCMW's en nog andere instanties op lokaal niveau aanspraak kunnen maken.

Inmiddels staan de volgende subsidies online:

- Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Vlaamse Gemeenschapscommissie
- Franse Gemeenschapscommissie
- Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
- Vlaamse Gemeenschap
- Franse Gemeenschap
- federale overheid.

Dankzij de zoekfunctie kan men er een subsidie vinden nadat men het type begunstigde en eventueel de gewenste materie gekozen heeft.

Iedere subsidie wordt globaal opgenomen, maar samengevat in een fiche die telkens dezelfde structuur volgt: voorwerp, toekenningsvoorwaarden, bedrag, procedure, contactgegevens, wettelijke bronnen, ...

Er worden overzichtstabellen opgemaakt als er aanvullende subsidies toegekend worden door andere overheden voor eenzelfde voorwerp of als verschillende subsidies (investering, werking, initiatief, ...) eenzelfde domein behelzen: jonge kinderen, derde leeftijd, ...

De contactpersoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de dossiers voor de aanvraag van subsidies, heeft de fiche persoonlijk nagelezen voordat ze online ging.

Het jaar 2010 was voor deze databank nog een jaar van ontwikkeling, versterking en verbetering. 2011 werd een periode van bestendiging en verruiming van het publiek dat de database geregeld raadpleegt. 2012 was een jaar van bevestiging van het nut en de aantrekkingskracht van de gegevensbank.

Wetende dat een fiche verschillende subsidies kan vermelden, staan er momenteel 364 fiches in de database, zijnde een nettostijging met 37 eenheden, door de toevoeging van 48 nieuwe fiches en de schrapping van 11 fiches. Daarnaast is er ook een constante update van de bestaande fiches, omdat bepaalde elementen wijzigen: de wetgeving, het subsidiebedrag, de contactpersoon, ...

Resultaat: de raadplegingscijfers van de gegevensbank blijven gestaag de hoogte ingaan. Zo ging het aantal geraadpleegde fiches van 13.755 in 2009 naar 18.205 in 2010 en 36.340 in 2011 en tot 44.914 eenheden in 2012, een stijging dus met 24 %, terwijl de pagina met de presentatie en toelichting bij de gegevensbank een stabiel aantal raadplegingen kent. Dat betekent dat de raadpleging van de database subsidies inmiddels deel uitmaakt van het dagelijks werk van een groot aantal gemeentelijke ambtenaren en beleidsvoerders die met subsidieerbare materies bezig zijn.

Naast dit grootschalige werk antwoordt de dienst ook op heel wat vragen om inlichtingen omtrent specifieke subsidies of toelagen die nog niet online staan.

In de loop van het jaar 2012 is de dienst ook blijven meewerken aan het project rond intergemeentelijke samenwerking met het oog op de oprichting van een platform Subsidies, met name door de ondersteuning van een werkgroep gewijd aan de werkmiddelen: WG 4 "definitie en terbeschikkingstelling van hulpmiddelen".

Het doel van die werkgroep is de inventarisering van de behoeften, de ophijsting van de beschikbare hulpmiddelen, de beschrijving van de middelen die ontwikkeld moeten worden en de nood aan procedures inzake vorming en verspreiding van knowhow.

De groep heeft 4 keer vergaderd en op basis van de elementen die de deelnemers er voorgesteld en besproken hebben, werd een overzichtstabel opgesteld:

- met de eigen hulpmiddelen van de gemeenten en de middelen die gedeeld kunnen worden
- er werden 3 categorieën aangestipt: informatie/uitwisseling, beheer/planning en evaluatie/verbetering

Na de presentaties werden de spots gericht op de analyse en de synthese van de middelen die reeds voorhanden zijn en degene die uitgewerkt zouden moeten worden.

www.ocmw-info-cpas.be

Wij stippen ook aan dat de Afdeling OCMW dankzij de steun van minister Evelyne Huytebroeck en Brigitte Grouwels haar opdracht van informatieverspreiding over de steun en diensten van de Brusselse OCMW's heeft kunnen voortzetten, in het kader van de website www.ocmw-info-

cpas.be, die ook te vinden is via de homepage van de site van de Vereniging. Meer hierover in het activiteitenverslag van de Afdeling OCMW hierna.

De Afdeling OCMW

Het activiteitenverslag van de Afdeling OCMW richt de schijnwerpers op de verwezenlijkingen van de medewerkers van deze dienst, maar brengt ook verslag uit van dossiers die ten behoeve van de Brusselse OCMW's behandeld worden.

De Afdeling OCMW brengt verslag over haar activiteiten uit aan een eigen assemblee. Toch vatten wij ze hier kort samen voor wie er geen deel van uitmaakt en er meer over wil weten. Geïnteresseerden kunnen het volledige jaarverslag van de Afdeling OCMW raadplegen op de website van de VSGB (rubriek Afdeling OCMW > Documenten).

Sinds enkele jaren zien we de gevolgen van de socio-economische crisis voor de bevolking op het werk van de OCMW's: nieuwe groepen komen bij hen aankloppen, zonder dat deze instellingen daarom meer financiering krijgen ...

2012 begon met de concrete aankondiging van de 6^e staatshervorming en de inzet van een nieuwe federale legislatuur, die na lang overleg, veel onzekerheden en lopende zaken, hoop gaf dat bepaalde dossiers eindelijk afgewerkt zouden geraken.

Toch stelt dat vooruitzicht op de 6^e staatshervorming, met de overdracht van een hele resem bevoegdheden, de OCMW's niet gerust: zij vrezen bepaalde middelen te verliezen (met name op het vlak van socio-professionele inschakeling) en ook de inkrimping van bepaalde enveloppen zodat ze bepaalde groepen niet meer zullen kunnen helpen. De overdracht van bevoegdheden heeft immers rechtstreekse of onrechtstreekse gevolgen voor de OCMW's, maar kan ook gevolgen hebben via andere materies die niet rechtstreeks van hun bevoegdheden afhangen.

In het begin van het jaar zijn de Federaties bij verschillende ministers gaan aankloppen, onder wie staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie Maggie De Block, om te wijzen op de moeilijkheden waarmee onze instellingen kampen, en bij minister van Tewerkstelling Monica De Coninck, om de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen aan te kaarten: zonder de precieze impact te kennen, weten we immers dat het heel wat werklozen ertoe zal brengen aanvullende steun te vragen aan het OCMW om de daling van hun inkomsten te verhelpen. Samen met haar zusterverenigingen heeft onze Afdeling OCMW de aandacht van onze politici gevestigd op de gevolgen van deze beslissingen voor de OCMW's.

2012 was het jaar van de beproevingen van het contingent in sociale economie voor de OCMW's, die belangrijke operatoren van tewerkstelling zijn. Deze materie wordt geregionaliseerd, maar tot die overheveling valt het nog onder de federale overheid en de POD MI heeft om budgettaire redenen aanpassingen moeten doorvoeren. Hoewel de cijfers en de voorwaarden voor 2012 ongewijzigd blijven ten opzichte van 2011, wordt er gevreesd dat de toekomst voor de Brusselse OCMW's er minder goed uitziet. Eind 2012 waren de besprekingen over het contingent nog steeds aan de gang.

We wijzen ook op bepaalde wetswijzigingen die de OCMW's in moeilijkheden brengen ten opzichte van bepaalde groepen (financiële inkrimpingen in de lokale opvanginitiatieven, degressieve werkloosheidsuitkeringen), de hervorming van de medische hulp, die wel een belangrijke evolutie vormt voor het beheer van dergelijke hulp maar ook een grote impact heeft op de OCMW's en de openbare ziekenhuizen, of nog de creatie van Primaweb+ (sociale toepassing voor alle Belgische OCMW's) die uiteindelijk nog niet klaar is wegens gebrek aan voldoende financiering.

2012 was ook het jaar van het onderzoek-actie dat de Afdeling voerde in samenwerking met de universitaire faculteiten Saint-Louis. Een grootschalig onderzoek, met de steun van het Verenigd College, dat de OCMW's deed nadenken over verschillende thema's en analyses betreffende hun instellingen. Op het ogenblik dat we dit schrijven, waren de conclusies van de studie nog in de maak: ze zullen voorgesteld worden op de Algemene Vergadering van de Afdeling in 2013.

Ter herinnering: het onderzoek-actie heeft betrekking op de **begeleiding van personen die sociale bijstand genieten** in de Brusselse OCMW's. Om een beter beeld te krijgen van die begeleiding moet deze in de volledige sociologische, wettelijke, administratieve en sociaaleconomische context bekeken worden. Dat is de reden waarom de Afdeling beslist heeft samen te werken met de faculteiten Saint-Louis om de studie te verrichten en de Brusselse OCMW's instrumenten aan te reiken voor de analyse van de situaties waarmee ze geconfronteerd worden. Op termijn is het doel instrumenten te ontwikkelen om de actie van de OCMW's op het vlak van de begeleiding van de gebruikers te verbeteren.

2012 was tot slot ook het jaar van de – moeilijk in cijfers uit te drukken, maar reële – stijging van lasten voor de Brusselse OCMW's, zonder bijkomende financiële middelen of extra personeel. We stellen een geleidelijke verschuiving vast van lasten naar de lokale overheden, wat doet denken dat de solidariteit, cement tussen alle burgers op federaal vlak, afbrokkelt en enkel nog rust op de schouders van de gemeente.

Wat de **gewest- en gemeenschapsmateries** betreft, heeft de Afdeling OCMW regelmatig een bijdrage geleverd in de volgende dossiers:

- het partnerschap OCMW – ACTIRIS
- het gewestelijk dossier van de sociale economie en de positionering van de OCMW's op het vlak van socio-professionele inschakeling in het Brussels Gewest
- de regionalisering van het beleid inzake opvang van bejaarden
- het administratief statuut van de OCMW-secretaris en -ontvanger
- het samenwerkingsprotocol tussen de SAJ (diensten voor jeugdbijstand) en de OCMW's
- de samenwerking met de GSOB om de vorming voor OCMW-personeel te bepalen.

Ze mocht ook actief deelnemen aan de vergaderingen van de permanente interkabinetten-werkgroep die de acties bekijkt rond armoedebestrijding in het Gewest, en heeft meegewerkt aan de opstelling van het Brussels actieplan voor armoedebestrijding.

De Afdeling OCMW verleent permanent advies, informatie en ondersteuning aan de Brusselse OCMW's en streeft ernaar hun activiteiten meer bekendheid te geven door de schijnwerpers te richten op hun professionalisme en goede praktijkvoorbeelden, maar behartigt ook hun belangen. Zo belicht ze de verwezenlijkingen van onze OCMW's op allerlei evenementen, zoals de jaarlijkse herfstontmoeting, het seminarie van de drie Federaties met alle OCMW's van het hele land of nog door mee te werken aan allerlei werkgroepen.

Dat alles vraagt een permanente investering van het personeel. De adviseurs leveren informatie aan het Directiecomité, zodat die met kennis van zaken een standpunt kunnen innemen over belangrijke dossiers. Ze beantwoorden regelmatig vragen van OCMW's over uiteenlopende situaties of dossiers, betreffende de opdrachten van onze OCMW's. Ze coördineren verschillende commissies en werkgroepen binnen de Afdeling en organiseren informatievergaderingen of vormingen voor OCMW-personeel.

De Afdeling stelt ook een adviesdienst ter beschikking van haar leden over alle aspecten van het werkterrein van de OCMW's, terwijl de materies die zij delen met de gemeenten door de studiedienst van de Vereniging behandeld worden.

Alle dossiers waarin de Afdeling een standpunt moet innemen of waarover precieze informatie geleverd moet worden, worden voorgelegd aan het Directiecomité van de Afdeling, dat bestaat uit vertegenwoordigers van alle Brusselse OCMW's.

Dankzij de steun van de ministers Evelyne Huytebroeck en Brigitte Grouwels heeft de Afdeling OCMW haar opdracht van informatieverbreiding over de **steun en diensten van de Brusselse OCMW's** kunnen voortzetten, in het kader van de website www.ocmw-info-cpas.be, die ook te vinden is via de homepage van de site van de Vereniging. De technische en vulgariserende fiches werden verder bijgewerkt. De statistieken van de raadpleging van de website vertonen nog vooruitgang tegenover de vorige jaren en bewijzen de grote belangstelling voor de website, zowel vanwege professionals als het grote publiek.

De **OCMW-gids** staat online sinds 1 april 2009 en kan gratis geraadpleegd worden op internet, zowel in het Nederlands als in het Frans. Parallel met het technische werk van het online plaatsen werden de wetteksten en verwijzingen naar toepassingsbesluiten en ministeriële omzendbrieven geactualiseerd. De OCMW-gids bestaat ook nog steeds in een papieren versie: de actualisering daarvan begon midden 2012, met een herdruk begin 2013.

De Afdeling OCMW organiseert regelmatig **vormings- en informatiesessies** voor het personeel van de OCMW's rond verschillende thema's:

- 1 maart: "De overheveling van de opvang van bejaarden naar de gemeenschappen", in het kader van de 6^e staatshervorming en de overdracht van bevoegdheden
- 27 juli: infosessie betreffende de financiering van het RIZIV
- 29 november: herfstontmoeting ivm sociaal onderzoek, waar ook de methodologie van het sociaal werk in het OCMW belicht werd

In samenwerking met haar zusterverenigingen organiseerde de Afdeling OCMW op 13 december ook een groot seminarie "goede praktijkvoorbeelden" naar aanleiding van de 10^e verjaardag van het recht op maatschappelijke integratie, voor de maatschappelijk werkers van alle OCMW's van het land, een ideaal moment voor ontmoeting en uitwisselingen tussen mensen uit de drie Gewesten.

Op het gebied van **vertegenwoordiging** is de Afdeling OCMW aanwezig in heel wat instanties, vooral op federaal niveau. Deze vertegenwoordigingen werden hoger weergegeven samen met die van de Vereniging. Daarbij moet nog de organisatie en begeleiding gevoegd worden van diverse commissies en werkgroepen en de deelname aan externe commissies waarin de Brusselse OCMW's vertegenwoordigd zijn:

- de commissie 'derde leeftijd' (intra- en extra-muros)
- de commissie 'socio-professionele inschakeling'
- de commissie 'juridische vragen'
- de groep 'hoofden van de sociale dienst'
- de werkgroep 'hoofdverpleegkundigen'
- de werkgroep 'OCMW / SAJ'
- de groep 'gezondheidszorg'
- de groep 'aansluiting van de OCMW's op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid'
- de groep 'informaticacoördinatie'
- de groep 'begeleiding bij tewerkstelling'
- de groep 'validering van competentie en SPB'
- de groep 'sociale economie'
- de groep die de rechtspraak volgt ivm de verzadiging van het opvangnetwerk

Wat de publicaties ten slotte betreft, levert de Afdeling OCMW ook bijdragen aan het tijdschrift

'Nieuwsbrief' en 'CPAS+' dat samen met de Federatie van OCMW's van de UVCW uitgegeven wordt.

III. De Vereniging en haar partners

De Vereniging van Steden en Gemeenten zou alle diensten die zij aan de openbare besturen van het Gewest verleent, niet kunnen aanbieden als zij niet nauw zou samenwerken met diverse instellingen waardoor zij gewaardeerde synergie en steun kan genieten.

In dit opzicht willen wij de volgende samenwerkingsverbanden vernoemen:

- *Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG)*
- *Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW)*
- *Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)*

De Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG) werd opgericht in 1913 om ten dienste te staan van de lokale besturen van het land. Door de institutionele evolutie van het land is de Vereniging geregionaliseerd op 29 oktober 1993, wat aanleiding gegeven heeft tot de creatie van drie vzw's om de lokale besturen van de drie gewesten te vertegenwoordigen. Sinds 29 oktober 2004 is er een bijkomende stap in die richting gezet en voortaan vormen de drie vzw's samen de VBSG.

De Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten blijft echter de plaats waar de internationale vertegenwoordiging van de lokale besturen vorm krijgt en waar overleg over federale materies plaatsvindt. Sinds 2011 staat de Brusselse Vereniging in voor het federale voorzitterschap en secretariaat.

We stippen aan dat de gemeenschapsmateries in consensus behandeld worden, maar rechtstreeks met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) enerzijds en tussen de Brusselse Vereniging en de Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW) anderzijds. Verschillende vormen van samenwerking met de zusterverenigingen blijven overigens behouden, in het bijzonder voor de materies sociale dienstverlening en internationale samenwerking.

Voor het onderwijs bestaan er op gemeenschapsniveau twee afzonderlijke structuren: het **Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap** en de **Conseil de l'Enseignement des Communes et des Provinces**, die verschillende banden met de Vereniging hebben.

De juridische en administratieve gegevensbank **Inforum** verzamelt niet alleen de vele vormen van wetgeving die van toepassing is op de lokale besturen, maar ook de interpretatie ervan, rechtspraak en modellen van reglementen, zowel op regionaal, communautair, federaal als Europees vlak. Sinds 2000 is Inforum een economisch samenwerkingsverband tussen Dexia en de regionale verenigingen van gemeenten. De samenwerking met de Brusselse Vereniging bestaat in de uitwisseling van documenten (door de documentatiedienst) en de controle van notities (door de

studiedienst). Deze activiteit is belangrijk omdat gemeenten, OCMW's en politiezones van Brussel deze databank veelvuldig gebruiken.

Conferentie van Burgemeesters van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De **Conferentie van Burgemeesters** is in feite één van de voornaamste gesprekspartners van het Gewest. Telkens als dat nodig is, onderneemt de Conferentie politieke stappen waarvoor ze het advies van de Vereniging vraagt. Soms schaart ze zich ook achter de politieke actie van de Vereniging, die dan op haar beurt de initiatieven van de Conferentie steunt. Het doel is bepaalde acties samen te ondernemen en daarbij gebruik te maken van ieders mogelijkheden, met oog voor de eigenheden van iedere instelling. Als voorbeelden nemen we voor 2012 de uitwisselingen aangaande het faillissement van de Gemeentelijke Holding, de organisatie van de autoloze zondag en het verbod op quads.

Als vertegenwoordiger van de 19 Brusselse gemeenten ontvangt de Vereniging van het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** financiële steun voor het tijdschrift, de Europese Week van de Lokale Democratie en de gegevensbank subsidies, en een kader gesubsidieerde contractuele medewerkers. Het Gewest vertrouwt de Vereniging tevens specifieke opdrachten toe, in het bijzonder inzake mobiliteit en duurzame ontwikkeling, alsook – via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – in het kader van de informatie over de bijstand en de steun van de OCMW's.

Parallel levert de Vereniging ook haar bijdrage tot verschillende gewestelijke initiatieven en wisselt ze regelmatig informatie uit met de kabinetten en de administratie met het oog op een proactieve behandeling van de dossiers. Zo werden in 2012 de spots gericht op het grootstedenbeleid, de toepassing van de ESR95-normen, de pensioenhervorming, de financiering van de politie, de Gemeentelijke Holding en het sociaal handvest waarover we het reeds hadden, maar ook de subsidies aan de lokale besturen en de externe betrekkingen van het Gewest.

De **federale Regering** steunt de Vereniging door haar verschillende opdrachten toe te vertrouwen die nuttig zijn voor de openbare besturen, maar ook door ruimte te creëren voor dialoog. Die steun bestaat in subsidies die gedeeld worden met de zusterverenigingen, voor opdrachten die in samenspraak uitgevoerd worden. Voor 2012 vermelden we de algemene opdracht op het vlak van maatschappelijke integratie, het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking dat hierna ook nog vermeld wordt, en de follow-up van de toekomst van het grootstedenbeleid met de POD Grootsteden.

De **Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking** steunt de verenigingen van gemeenten, waaronder de onze, financieel bij de bevordering en het beheer van de rechtstreekse gedecentraliseerde samenwerking, ook wel gemeentelijke internationale samenwerking genoemd.

In 2012 waren niet minder dan 16 Brusselse gemeenten actief in dit programma, wat het hoogste deelnemingspercentage van het land is.

De Raad van Europese Gemeenten en Regio's (REGR) en de koepel op wereldvlak, **United Cities and Local Governments (UCLG)**, zijn twee niet-gouvernementele organisaties die op hun respectieve niveaus vergelijkbaar werk leveren met dat van de Vereniging, op het vlak van informatie en institutionele ontwikkeling van de lokale besturen. Naast informatie en lobbying met betrekking tot gevoelige dossiers op Europees niveau streven deze organisaties naar de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden die nuttig zijn voor onze leden, waarbij de Brusselse Vereniging zich toelegt op de optimalisering van de informatieverspreiding naar de Brusselse gemeenten toe. In 2012 heeft onze Vereniging zich in het bijzonder toegelegd op de integrale verhuizing van de REGR naar Brussel, die eind 2013 een feit moet zijn.

Belfius steunt de Vereniging financieel, in een algemeen kader van gezamenlijk overleg en informatie, en ook samenwerking rond specifieke projecten. De gezamenlijke organisatie van het Forum van de gemeentelijke beleidsvoerders is het meest zichtbare deel van die samenwerking, maar er zijn nog andere vormen van synergie op het vlak van informatie en analyse, met name in het kader van studies en enquêtes die Belfius onderneemt of nog de opvolging van de wetgeving door onze Vereniging. In 2012 werden er 3 geslaagde forums samen georganiseerd: twee betreffende de gevolgen van de demografische evolutie voor de gemeenten en een derde over de inning van de onroerende voorheffing. Daarnaast was er ook de vorming, in 3 delen, die aan de nieuwe gemeentelijke verkozenen aangeboden werd.

Ethias steunt de Vereniging reeds jaren financieel, waardoor regelmatig overleg plaatsvindt over allerlei onderwerpen die beide partijen aanbelangen, ten behoeve van de lokale besturen. In 2012 wijzen we op de organisatie van een gemeenschappelijk seminarie over de gemeentelijke aansprakelijkheid bij manifestaties, dat op veel bijval kon rekenen, een gezamenlijk debat over de aansprakelijkheid van mandatarissen en de tweede pensioen pijler. Dit alles kadert in het streven naar een meer gestructureerde samenwerking en de vastlegging van een gemeenschappelijk actieprogramma: infosessies, uitwisseling van rechtspraak, opvolging van de actualiteit, ... initiatieven die de komende jaren verder uitgewerkt zullen worden.